

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਚਿੱਤਰ

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ (ਮੁਖ ਸੰਪਾਦਕ)

www.pardestimes.com
ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ pardestimes

ਰਣਜੀਤ ਕੌਰਲਾ ਐਮ. ਬੀ. ਏ. ਮੈਨੋਜ਼ਿੰਗ ਐਡੀਟਰ

VOL- 15 No. 384

October 20, 2021

E-mail : info@pardestimes.com

Ph 510-938-7771, 510-516-3536

ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਆਇਆ ਸੁਧਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਡੇਂਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਏਮਜ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 89 ਸਾਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਨੂੰ ਬੁਖਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੀ ਸਿਕਾਇਤ ਬਾਅਦ ਬੁਧਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਆਯੁ ਵਿਗਿਆਨ ਸੰਸਥਾ ਏਮਜ਼ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ।

ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤਿਆਂ ਏਮਜ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੇਂਗੂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਲੇਟਲੈਟਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।" ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਕਾਰਡੀਓ-ਨਿਰੋਸੈਟਰ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਾਹਡ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਨਿਤੀਸ਼ ਨਾਇਕ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਕਾਰਡੀଓਲੋਜਿਸਟਸ ਦੀ ਟੀਮ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਮਨਸੁਖ ਮਾਂਡਵੀਆ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ। ਮੰਡਵੀਆ ਦੀ ਏਮਜ਼ ਫੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧੀ ਦਮਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਲੈਣ ਦੇ ਲਈ ਮੰਡਵੀਆ 'ਤੇ ਕਈ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਦਮਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਬਹੁਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਰਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦਮਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਮਾਧੇ ਇੱਕ ਮੁਸਕਲ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹਨ ਅਤੇ ਚਿੜੀਆਘਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

Raj Budwal
(Investment and Financial Advisor)
408-972-8000,
408-835-0202 (Cell)

Budwal and Associates
329 Piercy Road, San Jose, CA 95138
8350202@gmail.com

Allstate
You're in good hands.
Avninder Singh
Insurance Specialist, CA Lic. # 0822501
Auto ~ Home ~ Life ~ Health ~ Business ~ Commercial
PH.(510) 441-7490
Toll free (877) 441-7490

30042 MISSION BLVD. SUITE 221 HAYWARD, CA 94544

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਆਵੇਗੀ

ਹੁਣ ਕੈਰਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇਣਗੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਹੀ ਸਿੱਧੀ ਚੁਣੌਤੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਚੁੱਪ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਕਾਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਖਿਰ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਪੱਤੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਬਣਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਗਰਮ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੁਣ 4 ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਵੇਣਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧੇਰੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨੀ ਮੁੱਦੇ ਤੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਸਟੇਂਡ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਗੱਠਨੋੜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਮਿਲਣੇ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਕਿਸਾਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਦੀ

ਕਿਸਾਨੀ ਲਈ ਵੀ ਕੋਈ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਚਿਹਰਾ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਜ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਅਮਰਿੰਦਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸਾਨ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਨਿਬੇੜਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਸਦੇ ਹਨ। ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਅੱਡ ਹੋਏ ਢੀਂਡਸਾ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਯਤਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਠਨੋੜ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਕਾਂਟੋ-ਕਲੇਸ਼ ਤੇ ਨਵਜ਼ੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਖਿੱਚਾਣ ਮਹਾਰੋਂ ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਾਰਟੀ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਨੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਵਾਂ ਮੁੱਖ

ਮੰਤਰੀ ਬਾਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਜ ਕਿਹਾ, "ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਜੇ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ, ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਾਂਗਾ।" ਅਮਰਿੰਦਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸੂਬੇ' ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਤੱਕ ਟਿਕ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਣਗੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਗੱਠਨੋੜ ਕਰਨਗੇ ਪਰ ਇਹ ਗੱਠਨੋੜ ਤਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੇਲਾਨ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ। ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਵੱਡ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਤੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਡੇ ਕੰਡੇ ਜਾਣਗੇ।

AUTOBAHN
Body & Paint

Specializing in Convenience & Quality
Baghel Singh Jaswal
Ph: (650) 966-1840, Fax: (650) 966-1023
www.autobahnbodypaint.com
778 Yuba Drive, Mountain View, CA 94041

ਜਸਪਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਅਟਾਨੀ ਐਟ ਲਾਅ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ
ਗਫ਼਼ੂਜ਼ੀ ਸਟੇਅ, ਬੱਚਾ ਗੋਦ ਲੈਣਾ, ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ,
ਵਿਆਹ, ਐਚ ਵਨ, ਐਲ ਵਨ, ਲੇਬਰ
ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦਫ਼ਤਰ **ਨਿਊਯਾਰਕ ਦਫ਼ਤਰ** **ਸੈਕਰਮੈਂਟ ਦਫ਼ਤਰ** **ਫਰਜ਼ਨੇ ਦਫ਼ਤਰ**
44808 S. Grimmer Blvd # 208 Fremont, CA 94538 510-657-6444 37-18-73rd ST. Ste 401 Jackson Height, NY 11372 718-533-8444 2945 W. Capitol Ave. West Sacramento CA-95691 916-372-4488

4491 w. Shaw Ave # 300B Near Costco Fresno, CA 93722 phone 559-271-5511

Certified Insurance Agent
Global Green INSURANCE AGENCY
ਹੈਲਥ ਇੰਸੂਰੇਂਸ ਕਰਵਾਉਣ
ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
ਫੋਨ: 510-487-1000
MANN@GGIABA.COM
Mann Insurance Brokers Inc.
4123 Dyer St., #230, Union City, CA 94587

Padam Builders Inc.
ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਦੀ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗਰੰਟੀ
ਅਸੀਂ ਨਵੇਂ ਮਕਾਨ, ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਮੇਲ, ਸੋਅਰੂਮ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹ

ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਅੱਤਵਾਦ ਦੀ ਜੜ੍ਹੁ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਵਾਰ

ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਦੀ ਦਾ ਤ੍ਰਾਮਦੀ ਵਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਖੜ੍ਹ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਹਾਦੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਬਚੇ-ਖੁਚੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਜੇ ਭੈਅ ਕਾਰਨ ਉਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਪਲਾਇਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਦੇ ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਮਹਿਲਾ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਦੇ ਮੰਨੇ-ਪ੍ਰਮੰਨੇ ਦਵਾ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾ ਮੱਖਣ ਲਾਲ ਬਿੰਦੂ ਦੀ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਇਕ ਦਲਿਤ ਵਾਰਿਦਰ ਪਾਸਵਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਿਆ ਜੋ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਕਸ਼ਮੀਰ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਦਿਨ ਮੁਹੱਮਦ ਸਥੀ ਲੋਨ ਦੀ ਵੀ ਇਸ ਸੱਕ ਵਿਚ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਣਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਜਦ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਜਹਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਹਬੀ ਅੱਤਵਾਦ ਕਾਰਨ ਉਥੋਂ ਲਗਪਗ ਛੇ ਵਾਰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਿਜਰਤ ਕਰਨੀ ਪਈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਦੇ ਵਾਪਸੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। ਆਖਰੀ ਵੱਡਾ ਪਲਾਇਨ ਜਨਵਰੀ 1990 ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦ ਇਕ ਪਾਸੇ ਜਹਾਦੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਚੁਣ-ਚੁਣ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹੁੱਲਬਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਭੀਡ ਮਸ਼ਿਜਿਦਾਂ ਦੇ ਲਾਉਡ-ਸਪੀਕਰਾਂ ਤੋਂ 'ਹਮ ਕਿਸ ਚਾਹੇ? ਨਿਜਾਮ-ਏ-ਮੁਸਤਫਾ', 'ਰਲੀ-ਗਲੀਵ, ਚਲੀਵ' (ਧਰਮ ਬਦਲ ਲਓ, ਮਾਰੋ ਜਾਓ ਜਾਂ ਭੜ ਜਾਓ) ਦੇ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਕਦਮਤਾਲ ਕਰਦੀ ਪ੍ਰੰਧ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਦੌਰ ਸੀ ਜਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪ੍ਰਸਤ ਜਹਾਦੀਆਂ ਨੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਉਦੋਂ ਦੀ ਮਹਾ-ਸ਼ਕਤੀ ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਨੂੰ ਖਦੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਇਸਲਾਮਿਕ ਕੱਟਵਾਂਧੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਜੋਰ 'ਤੇ ਜੇਕਰ ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਤਾਂ ਖੱਬੇ ਹੱਦ ਦੀ ਖੇਡ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ ਭਾਰਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਣਾਂ ਦੇ ਥੀਤੇ ਤੀਹ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦ ਵਿਹੁੱਧ ਜੰਗ ਵਿਚ ਉਹ ਸੋਵੀਅਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜਾਂ ਨਾਲ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਨ।

ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਪਲਾਇਨ ਅਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਹਾਦੀ ਅਨਸਰਾਂ ਦੇ ਨਾਪਕ ਮਜ਼ਬੂਥੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ

ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਤਲਾਂ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ਹੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਫਾਰੂਕ ਅਤੇ ਮਹਿਬੂਬਾ ਮੁਫ਼ਤੀ ਅਤੇ ਮਹਿਬੂਬਾ ਮੁਫ਼ਤੀ ਉਪਜੇ ਭੈਅ ਕਾਰਨ ਉਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਪਲਾਇਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਦੇ ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਮਹਿਲਾ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

'ਤੇ ਗੀ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਦੀ ਪਿਠ 'ਤੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦਾ ਰੁਖ ਭਾਰਤ ਵੱਲ ਹੋਵੇ।

ਇਸ ਖਤਰਨਾਕ ਮਨਸੂਬੇ 'ਤੇ ਅਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਬਿਰਗਮਾਨ ਹਾਰਿ ਚੁੱਕੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੇਤਾ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਉਭਰਨ 'ਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਬਲਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਹ ਧਮਕੀ ਵੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਹ ਉਸੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਨੇਤਾ ਮਹਿਮਦ ਗਜ਼ਨਵੀ ਦੀ ਮਜ਼ਾਰ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸੇਮਨਾਬ ਮੰਦਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜਾਲਮਾਨਾ ਹਮਲੇ ਦਾ ਮਹਿਮਾਂਡਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨੰਗਾ ਸੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਮਸ਼ੀਰੀਅਤ ਦੇ ਢਕੋਸਲੇ ਦੀ ਆਤ ਵਿਚ ਢਕੇ ਰਹਿਆ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰੇ ਗਏ ਬੇਗੁਨਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਛਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਇਸਲਾਮਿਕ ਕੱਟਵਾਂਧ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਉਠਣ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਹਬੀ ਜਨ੍ਹਨ ਦੇ ਤੁਫਾਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਗੈਰ-ਮੁਸਲਿਮਾਂ ਵਿਹੁੱਧ ਹਿੱਸਾ ਵਜੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ।

ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਤੇ ਖਤਰੇ ਦੇ ਬੱਦਲ ਮੰਡਰਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ। ਤਾਲਿਬਾਨੀ ਤਨਜ਼ੀਮਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਜਨਤਕ ਤੌਰ

ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਮਜ਼ਹਬੀ ਕੱਟਵਾਂਧ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਸਮਾਜ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਜਹਾਦੀ ਕੱਟਵਾਂਧ ਤੋਂ ਅਣਫੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਉਥੋਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਮੁਸਲਿਮ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦਾ ਉਹੀ ਹਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਸੀਰੀਆ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਰਗੇ ਇਸਲਾਮਿਕ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਹੈ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਮੁਸਲਿਮ ਸਮਾਜ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਹਿਫਾਜਤ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ।

ਕਿਸੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਨੂੰ ਹੈਂਡਮਾਸਟਰ ਦਾ ਬੇਟਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਪੱਥਰਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਬੁਣਕਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਹੈਰਾਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਗੈਰ-ਮੁਸਲਿਮ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ 'ਤੇ ਚੁਪ ਹਨ। ਕਸ਼ਮੀਰੀਅਤ ਰੂਪੀ ਢਕੋਸਲੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਨੇਤਾ ਵੀ ਮੌਨ ਹਨ। ਨਿਰਦੋਸ਼ ਗੈਰ-ਮੁਸਲਿਮਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤਕ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਛੁੱਤੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਟ੍ਰੋਲਰ ਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਸਹਿਜ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ। ਜੇਕਰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਖਤ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਤਾਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਜਲਦ ਹੀ ਹਿੰਦੂਆਂ-ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਵਿਰਵਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅੱਤਵਾਦ ਨਾਲ ਉਦੋਂ ਤਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਜ਼ਿਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦ ਤਕ ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਜਨ੍ਹਨੀ ਬਿਹਤੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੰਤਰ 'ਤੇ ਵਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਤੰਤਰ ਲਗਾਤਾਰ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੱਸਾ ਸਮਰਕ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਬੰਦੂਕ ਅਤੇ ਬੰਬ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਮਜ਼ਹਬੀ ਕੱਟਵਾਂਧ ਅਤੇ ਆਮ ਹੋਈਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ

ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚੋਂ ਫਿਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਹਿਜਰਤ

ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਬਚੇ-ਖੁਚੇ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣ-ਚੁਣ ਕੇ ਨਿਸ਼ਾ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਕੈਪਟਨ ਦੀ ਸਿਆਸਤ

ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੱਤੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਕੈਪਟਨ ਮੁਤਾਬਕ, ਉਹ ਨਵੀਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਿਆਂ ਨਾਲ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਝੌਤਾ ਰੀਤ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਛੇਤੀ ਹੀ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਹੱਲ ਨਿਕਲ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਫਿਰਕੂ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਲਾਹੂਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਰਾਣੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਬਲਕਿ ਇਹੀ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਸਮਾਂ ਆਉਣ 'ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਕਿਆਸ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅੜਚਨ ਤਿੰਨ ਨਵੇਂ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਰਹੇਗਾ। ਫਿਰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਗੁਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸਾਹ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਾਕਤ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ। ਵੈਸੇ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡਦੇ ਸਮੇਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਤੀਰੇ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਦੁਖੀ ਹਨ। ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਹ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਵਿੱਠੁਦੇ ਰਹੇ। ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਮਕਸਦ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਛੱਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਰਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਤੀਜੇ ਮੌਰਚੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਿਹਤਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਣੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਅਜਿਹਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬੇਸ਼ਕ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਹਿਰ ਸਿਆਸੀ ਖਿਡਾਰੀ ਹਨ ਪਰ ਕੀ ਉਮਰ ਦੇ ਇਸ ਪਤਾਅ 'ਤੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਦਮਖਮ ਨਾਲ ਵਿਹੇਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰੇ ਖਾਨੇ ਚਿੱਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਸੰਤਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾ ਸਕਣਗੇ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਲਾਭੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੀ ਰਹੇਗੀ, ਇਸ ਦਾ ਗੁਣਾ-ਤਕਸ਼ੀਮ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤੀਜੇ ਫਰੰਟ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਕਦੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੈਪਟਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਤੀਜਾ ਫਰੰਟ ਬਣ ਵੀ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਸੰਯੁਕਤ) ਤੇ ਹੋਰ ਛੋਟੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਇੰਨਾਂ ਸੌਂਖ ਰਹੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਰੂਬੱਦੂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੋਣਾਂ ਹੀ ਪਵੇਗਾ।

-ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ

Balbir Singh M.A.
Editor in Chief & Publisher
e-mail: bsma54@gmail.com

Tel : 510-938-7771

36415 RUSCHIN DR. NEWARK, CA 94560

Ranjit Kandola ,Managing Editor
email-Kandola@macloans.net

Buta Ram joshi Staff Reporter, Fresno 559-803-0055

Sanjeev Garg Kali, Reporter Malwa Area, 96713-53789

RAJ BUDWAL
MEDIA PARTNER / REPRESENTATIVE
8350202@gmail.com 408-835-0202

Web designed www.pardestimes.com
by Aman Bansil 510-589-2245

The Pardes Times And People Associated With It Are Not Responsible For Any Claims Made By The Advertisers And Don't Endorse Any Product Or Services Advertised In The Pardes Times. Please Consult Your Attorney Before Buying/Hiring Contracting Through The Ads Published In The News Paper. The Pardes Times Is In Business Of Selling Spaces And Claims Made By Advertisers Are Not Tested/Confirmed By An Independent Source.

ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਅਮਨ ਤੋਂ ਘਬਰਾਏ ਅੱਤਵਾਦੀ

ਬੀਤੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕਾਬੂਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਦੀ ਤਕ ਅਮਨ-ਚੈਨ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਊਂਟ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜੇ ਵਿਸ਼-ਲੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਾਰਿ ਇਕ ਸਹਿਜ ਸਬੰਧ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲੀ ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ (ਹੁਣ ਰੂਸ) ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਥੇ ਅਲਕਾਇਦਾ ਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨੀ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਕਾਇਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਦੀ 'ਚ ਅੱਤਵਾਦ ਦੀ ਖੂਨੀ ਬੇਡ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਕੁਝ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਅਗਸਤ ਦੇ ਅੰਤ 'ਚ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚ ਅੱਤਵਾਦ ਦੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਦਸਤਕ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਸੀ। ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਕਾਬੂਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਦੀ ਤਕ ਅੱਤਵਾਦ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਇਹ ਸਹੀ ਵੇਲਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਮਝ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਦੀ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਸਹਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤਕ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਦੇ ਹੀ ਗੋਲਾ-ਬਾਹੁਦ, ਨਕਾਬਪੋਸ਼ ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਹਸੀਨ ਵਾਦੀਆਂ ਵਿਚ ਪਸ਼ਿਆ ਢਰਾਉਣਾ ਸੰਨਾਟਾ ਹੀ ਦਿਲੋ-ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਘੁੰਮਦਾ ਸੀ। ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਜੰਨਤ ਦੇ ਇਸ ਟੁਕੜੇ ਨਾਲ ਇਹ ਪਛਾਣ ਕੁਝ ਇਸ ਤੁਹਾਂ ਚਿਪਕ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਨੀਅਤੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਨਤਾ ਦੀ ਇਸ ਪੀਤਾ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ

ਵਿਚ ਰਹੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਾਬੁਨੀ ਜਾਣਦੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਤੋਡਨ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੀ ਦਿਖਾਇਆ। ਬੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਸਾਂਤੀ ਦੀ ਜੋ ਇਬਾਰਤ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਦੀ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਹਾਲੀਆਂ ਅੱਤਵਾਦੀ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਝੂਠ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇੰਨਾਂ ਤੋਂ ਤੈਆ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ, ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਅਮਨ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚ ਬੀਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਤੀਹ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦਾ ਪੁੱਜਣਾ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਉਂਦਾ-ਜਾਗਰਾ ਸਥਾਤ ਹੈ। ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਬੈਠੇ ਆਕਾਵਾਂ ਦੀ ਬੋਖਲਾਹਟ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਵਜ੍ਹਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਾਂਤੀ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਦੋ ਪਹੀਆਂ ਦੀ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਅੱਗੇ ਵਧ-ਉਇਣ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਤੋਂ ਸਪਾਂਸਰ ਅੱਤਵਾਦ ਦੀਆਂ ਹਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਕਸ਼ਮੀਰ

ਵੱਡੀ ਸਹਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤਕ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਦੇ ਹੀ ਗੋਲਾ-ਬਾਹੁਦ, ਨਕਾਬਪੋਸ਼ ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਹਸੀਨ ਵਾਦੀਆਂ ਵਿਚ ਪਸ਼ਿਆ ਢਰਾਉਣਾ ਸੰਨਾਟਾ ਹੀ ਦਿਲੋ-ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਘੁੰਮਦਾ ਸੀ। ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਜੰਨਤ ਦੇ ਇਸ ਟੁਕੜੇ ਨਾਲ ਇਹ ਪਛਾਣ ਕੁਝ ਇਸ ਤੁਹਾਂ ਚਿਪਕ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਨੀਅਤੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਨਤਾ ਦੀ ਇਸ ਪੀਤਾ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ

ਦੀ ਸਾਂਤੀ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਥੇਸ ਪੁੱਜੀ ਹੈ ਪਰ ਭਾਰਤ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੇ ਉਖਾਡ ਸੁਟਣ ਦੀ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਜੰਗ ਤੋਂ ਹੁਣ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਰਣਨੀਤੀ ਦੇ ਬਲਦੂਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਤ ਨ

ਬੇਭਰੋਸਗੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

ਸਮੁੱਚੀ ਦੁਨੀਆ ਲਗਭਗ ਡੇਢ ਸਾਲ ਤੋਂ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਸਰੋਤ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਕ ਖਡ਼ਸ਼ ਇਹੀ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿਚ ਹੋਈ ਘਾਤਕ ਸ਼ਾਰਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਕ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਵੁਹਾਨ ਦੀ ਸੱਕੀ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿਚ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਉਥੋਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਇਜਕ ਦਿਖਾਈ ਸੀ।

ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਸੰਗਠਨ (ਡਬਲਯੂਐਚਓ) ਦੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਵਿਵਹਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਦਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਾਕਤ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਚਰਚਾ ਆਮ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਡਬਲਯੂਐਚਓ ਦਾ ਮੁਖੀ ਟੋਡ੍ਸ ਅਧਨੋਮ ਚੀਜ਼ ਅਹਿਸਾਸਾਨਾਂ ਦੇ ਬੋਝ ਹੋਣਾਂ ਦੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇਗਾ। ਇਹ ਸੱਕ ਉਦੋਂ ਹੋਰ ਹੁੰਧਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਗਈ ਡਬਲਯੂਐਚਓ ਦੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਅਜੀਬ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ।

ਦਰਾਸਲ, ਚੀਜ਼ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੋਵਿਡ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰ ਜਾਂਚ ਹੋਵੇ। ਕੋਵਿਡ-19 ਨਾਲ ਜੁਤੀ ਡਬਲਯੂਐਚਓ ਦੀ ਤੁਡਤੀਸ਼ ਵਿਚ ਚੀਜ਼ ਅਤਿਕਿਆਂ 'ਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕੰਪੀ ਮੀਡੀਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਤਿੰਧੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁੰਦੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਾਪਾਨੀ ਅਖਬਾਰ ਸਾਨਕੀ ਸਿੰਬੁਨ ਨੇ ਇਸ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਾ ਦੱਸ ਕੇ ਉਲਾਡਾਉ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਮਤਾਬਕ ਡਬਲਯੂਐਚਓ ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਆਜਾਦਾਨਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਟੀਮ ਨੇ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਦੀ ਢੁੱਕਵੀਂ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਡਬਲਯੂਐਚਓ ਦੇ ਸਿੰਟਿਆਂ ਵਿਚ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਗੇਲ ਮੌਲ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਨਹੋਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਡਬਲਯੂਐਚਓ ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗੀ ਹੋਈ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲਾ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਅਧਾਨੋਮ ਵੱਲ ਉਂਗਲ ਚੁੱਕਦੇ ਹੋਏ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿਟ ਦੇਣ ਦੇ ਜ਼ਗਾੜ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਸ ਸਫਕਾ ਡਬਲਯੂਐਚਓ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਬਹੁਤ ਘਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੰਸਥਾ ਆਲਮੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਫਿਰ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਇਜਕ ਦਿਖਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਧੋਨਮ ਦੇ ਵਤੀਰੇ 'ਤੇ ਹੋਰਾਨੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਥੀਤੇ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਡਬਲਯੂਐਚਓ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਸੱਕ ਦੇ ਘੋਰੇ ਵਿਚ ਆਈਆਂ।

ਸੁਕਰਵਾਰ ਸਿੰਘੂ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਕਤਲ ਇਕ ਕਰੂਰ ਹੱਤਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਨੀ ਵੀ ਨਿਦਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਏ, ਉਹ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਮੌਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਨਿਦਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੌਰਚੇ ਦਾ ਇਹ ਭਿੰਨਕਰ ਕਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਖ਼ਦਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਮੌਰਚੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਧਰਮ ਕਰੁਣਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਧਰਮ 'ਚੋਂ ਕਰੁਣਾ ਮਨਫ਼ੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਉਸ ਧਰਮ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ, ਵਿਰੋਧੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਰੂਰ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਤਾਲਿਬਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੱਟਪੰਥੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਰੂਰਤਾ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ, ਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਗੁਨਹਗਾਰ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤਮੰਤੀ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਕੇ ਉਚੇ ਨੈਤਿਕ ਮਿਆਰ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਅਨੈਤਿਕ, ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਜਾਲਮਾਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਜਿਸ ਪੱਖ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਦਾਸ ਤੇ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਕਾਰੇ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਿੰਘੂ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ ਮੌਰਚੇ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੀ ਬੈਠੇ ਹੋਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ ਮੌਰਚੇ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਦੱਸਦੇ ਹੋ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਰੂਰ ਘਟਨਾ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼ਾਂਤਮੰਤੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ 'ਤੇ ਨਾ ਧੇ ਜਾਵੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਜਿਹਾਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿਆਸੀ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਜਮਾਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ

ਗਲ ਹੀ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਗਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੌਦੀ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੰਚ 'ਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਗਵਰਨੈਂਸ ਦੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਾਖ ਕਈ ਦਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਵਿਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਈਜ਼ ਆਫ਼ ਡੂੰਹਿੰਗ ਬਿਜ਼ਨਸ ਵਰਗੇ ਮਸਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਬਦਨਾਮਾ ਦਾਗ ਲੰਗ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਲਮੀ ਗਵਰਨੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਸਵਾਲ ਉਠ ਰਹੇ ਹਨ। ਵੈਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ

ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਚੁਣੌਂਦੀ ਇੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੋਈ। ਹੁਣ ਇਤਫਾਕਨ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਵੱਕਾਰੀ ਈਜ਼ ਆਫ਼ ਡੂੰਹਿੰਗ ਬਿਜ਼ਨਸ ਰੈਕਿੰਗ ਦੀ ਪੈਲ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਚੀਜ਼ ਧੋਖਾਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੈਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਢੂੰਘੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਲੁਭਾਉਣ ਵਾਲਾ ਪੇਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੌਣ ਪੈਸਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੈਕਿੰਗ ਤੈਂਕ ਕਰਨ ਲੰਘੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਕੀ ਹਨ? ਆਖਰ ਉਹ

ਅਫ਼ਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਬਦਦੀਲੀ ਨੂੰ ਹੱਲ ਸੇਰੀ ਦੇਣਾ ਵੀ ਸਾਮਲ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਖਤਰਨਾਕ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹੀ ਮੋਹਰਤਮਾ ਹੁਣ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁਦਰਾ

ਕੋਸ (ਆਈਐਮਐਫ) ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਇਹੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਮੁਲਕ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ ਇਹ ਕੰਮ ਕੁਝ ਲੁਕ-ਛਿਪ ਕੇ ਕਰਦੇ ਆਏ ਹਨ ਪਰ ਚੀਜ਼ ਬਹੁਤ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਨਾਲ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਡਬਲਯੂਐਚਓ ਵਰਗੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਇਹ ਹਾਲਤ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਵੀ-ਡੇਮ ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟਸ ਵਿਦਾਉਂਡ ਬਾਰਡਰਜ ਸਹਿਤ ਹੋਰ ਤਾਮਾਂ ਪੱਛਮੀ ਬਿੰਕ ਟੈਂਕਾਂ ਦੀ ਰੈਕਿੰਗ 'ਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਆਜਾਦੀ ਵਰਗੇ ਤਮਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਰੈਕਿੰਗ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮਹਾਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੌਦੀ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਯਥਾਰਥ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਬਣਿਆ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਵਧਾਉਣ ਲੰਘੀ ਤੱ

ਅਜੋਕੇ ਦੰਰ 'ਚ ਪੁਲਿਸ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦਾ ਸਵਾਲ

ਲਖੀਮਪੁਰ ਖੀਰੀ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੱਖਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਿਹ ਰਾਜ ਮੰਡਰੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਟਾਰੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਅਮਲ ਤਾਂ ਲੀਹ 'ਤੇ ਪੈ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਅਗਾਂਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਲ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਲਖੀਮਪੁਰ ਖੀਰੀ ਕੇਸ ਵਿਚ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤਣਾਅ ਵਾਲਾ ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ 3 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਹਿੱਸਾ ਹੋਈ ਤੇ ਅੱਠ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਹਫ਼ਤਾ ਕੁ ਪਹਿਲਾਂ ਗੋਰਖਪੁਰ ਵਿਚ ਅੱਧੀ ਰਾਤੀਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਕ ਹੋਟਲ ਤੇ ਛਾਪਾ ਮਾਰਨ ਸਮੇਂ ਇਕ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਰਫ਼ਾ-ਦਫ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੀ ਸੀ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਆਵਜੇ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਈ ਲੋਕ 'ਬਲਡ ਮਨੀ' ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਝਟਪਟ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਰਾਜਕੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਨਿਤ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਹਿੱਸਾ ਨੂੰ ਆਮ ਵਰਤਾਰਾ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਸਹਿਜ ਭਾਅ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਭਾਣਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਉਸ ਮੁਤੱਲਕ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹਾਲ ਪਾਹਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਲਗਦੀ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਧੀਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਰਵਾਈਆ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਮਹਿਜ ਮਾਤ੍ਰੀ ਮੌਟੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਲਿਸ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਇਸ ਰੁਝਾਨ ਦੌਰਾਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੇ ਤਸੋਦੇ ਢਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮੀਆਂ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੈਅ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਲਖੀਮਪੁਰ ਖੀਰੀ ਤਰਾਸਦੀ ਸੰਬੰਧੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਵਿਲੱਖ ਮੱਠ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦਾ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਰੁਖ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਟਾਵੇਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਬਹਰਹਾਲ, ਪਹਿਲੀ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸੂਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਚ ਨੇ ਲਖੀਮਪੁਰ ਖੀਰੀ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਉਤੇ ਸਖ਼ਤ ਅੰਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜਤਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਹਿੱਸਾ ਮੁਤੱਲਕ ਸੰਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸੂਬਾਈ ਪੱਧਰੀ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਕਾਇਮ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਤੋਂ ਅਨੁਸਾਸਨ ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਜ਼ਰੀਏ ਹੁੰਦੂ ਕੇ ਪਰ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਸੁਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦਾਨਾ ਹਸਤੀ ਕਾਇਮ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਲਾਲ ਫੀਡਸਾਹੀ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤੀ ਗਹੀਗੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਵੇ।

ਪੁਲਿਸ ਹਿੱਸਾ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਤੇਕਿ ਹਿੱਸਾ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਫ਼ਾ-ਦਫ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਚੱਕਰ ਵੀ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਗੋਰਖਪੁਰ ਅਤੇ ਲਖੀਮਪੁਰ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਤਰਾਸਦੀਆਂ

ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇਕ ਕਦਮ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਤੇਕਿ ਪੁਲਿਸ ਸੁਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ 2006 ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ

ਵਿਕਾਸ ਨਰਾਇਣ ਰਾਏ

ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਕੋਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਖਿਚਾਈ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਈ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਥਕਤੀ

ਤੇ ਬੇਤੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣੀ

ਲਿਖਵਾਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਰਸੀਦ ਲੈਣ ਬਾਣੇ ਆਇਆ ਸੀ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੁਬਾਨੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਰਲ

ਪੁਲਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 117 (ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ

ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼) ਤਹਿਤ ਯਤਾਧੱਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ

ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ

ਧਾਰਾ ਹੀ ਮੁੱਢੇਂ ਹੀ ਹਟਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ

ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਰਥਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਤੇ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਰੂਟੀਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਹਿਜ ਸਿਖਲਾਈ ਤੇ ਅਨੁਸਾਸਨ ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਜ਼ਰੀਏ ਹੁੰਦੂ ਕੇ ਪਰ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਸੁਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਅਣਗਿਣਤ ਕੇਸ ਹਨ।

ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 2002 ਵਿਚ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਹੋਤਿਆ ਦੇ ਇਕ ਕੇਸ ਵਿਚ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੱਤ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹਰਜਾਨਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦੋਸੀ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਅਣਗਿਣਤ ਕੇਸ ਹਨ।

ਕੀ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕੇਗੀ? ਇਹ ਮੰਭਰ ਹੈ ਬਸਤਿਰਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਇਸ ਦੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਤੇ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਣਾ ਯਾਦ ਕਰੋ, ਕਿਵੇਂ 2006 ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹਕਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਨੇ ਕਿੰਨੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਇਹ

ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਰੁਚੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ।

ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜੇ ਜਾਤ, ਧਰਮ, ਖੇਤਰ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਪੁਲੀਸ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਅੰਕਤੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਜਨਤਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਸ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਮੰਚਾਂ ਤੋਂ ਪੁਲੀਸ ਹਿੱਸਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਹੌਸਲਾ ਮਿਲੇਗਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਇਹ ਡੇਟਾਬੇਸ ਪੁਲੀਸ ਹਿੱਸਾ ਨੂੰ ਹੱਲਾਉਣੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਬੁਰਵਾਗਰਦੀ ਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਤਜਰਬਾ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਪੁਲੀਸ ਵਧੀਕੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਜਨਤਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸਦਕਾ 2019-20 ਵਿਚ ਸਿਆਹਫਾਲ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪੁਲੀਸ ਵਧੀਕੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਇਤਿਹਾਸਕ 'ਬਲੈਕ ਲਾਈਵਜ਼ ਮੈਟਰ' ਮੁਹਿਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਨੇ ਯੌਝੇਸ਼ ਨੈਸ਼ਨਲ ਵਾਇਟਲ ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਸਿਸਟਮ (ਐਨਵੀਐਸਐਸ) ਦੇ ਅੰਕਤਿਆਂ ਦੀ ਘਾਤ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ, ਪੁਲੀਸ ਹਿੱਸਾ ਦੀ ਪੈਮਾਨਿਸ਼ ਅਤੇ ਸਿਖਿਆ ਮੁਤੱਲਕ ਤੁਲਨਾਤਮਿਕ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਅੰਕਤਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਹਰੇਕ ਪੀਤੀਤ ਦੀ ਉਮਰ, ਲਿੰਗ, ਨਸਲ ਦੀਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰੀਕੀਬ ਦੇ ਕਿਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਹਿੱਸਾ ਦਾ ਡੇਟਾਬੇਸ ਜਨਤਕ ਮੰਚਾਂ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਜਿੰਮੇ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਆਜ਼ਾਦਾਨਾ ਦੇਜਾਂਸੀ ਦੇ ਬਣਨ ਨਾਲ ਯਕੀਨ ਨਾਲ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਲ ਮਿਲੇਗਾ। ਮੁਆਵਜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਭਾਵ ਕਿਵੇਂ ਕਿਨਾ ਵੀ 'ਬਲੁੱਡ ਮਨੀ' ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਬਹੁ

ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਰਚਣਹਾਰਾ

ਬਾਈ ਉਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਯੁਕਤ ਭੰਗੁਹੋਂ ਨਾਲ ਇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਮ ਦੀ ਇਕ ਮਹਿਫਲ ਦਾ ਸੱਦਾ ਅਣ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਸੰਯੁਕਤ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿਦੇ ਕਿ ਅੱਜ ਉਸ ਥੰਡੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਸਿਹੜਾ ਬਹੁਤ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾਂ ਲਈ ਬੰਬ ਬਣ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਤੇ ਸੁਪਰਹਿੱਟ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਝੜੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਸ਼ਾਮ 6.30 ਕੁ ਵਜੇ ਕੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੂਪਾ (ਬੈਬ-ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੰਪਨੀ) ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਟਰੱਕ ਯਾਰਡ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਮੌਸਮ ਬਿਲਕੁਲ ਠੰਡਾ ਸੀ, ਮੀਂਹ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਸਾਨੂੰ ਹੀ ਉਡੀਕਦਾ ਹੋਵੇ। ਲਾਲ ਜੀ ਸਾਡੇ ਸਵਾਗਤ ਲਈ ਬਾਹਰ ਆਣ ਖੜ੍ਹੁ ਗਏ। ਅੰਦਰ ਗਏ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸੱਜਣ ਕੁਰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਸੀ ਪਰ ਪੁਲ ਟੇਬਲ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਥੱਬੀ ਕੁਹਣੀ ਰੱਖੀ ਇਕ ਛੇ ਛੁੱਟ ਤੋਂ ਲੰਮਾ ਜਵਾਨ ਗੱਭਰੂ ਅਸਮਾਨੀ ਰੰਗ ਦਾ ਕੋਟ, ਤੇ ਸਰੋਂ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਰੰਗੀ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣੀ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਈ, ਸਾਨੂੰ ਵੇਖ ਆਦਰ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਪਹਿਲੋਂ ਤਾਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਸਥਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮਿਲਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਸੋਫੇ ਤੇ ਦੇਵੇਂ ਲੱਤਾਂ ਚੜੀਆਂ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਸਾਹਬ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਹੋਉ। ਮੈਂ ਗੁਣਾਂ ਭਰੀ ਸਥਾਨੀਅਤ ਬਾਈ 'ਰਜ ਕਾਕਤ' ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਪਿਆ ਹਾਂ। ਤਕਰੀਬਨ 700 ਗਾਇਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਕਰੀਬਨ 50 ਤੋਂ ਉਪਰ ਗਾਇਕਾਂ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਸਾਬਤ ਹੋਏ, ਇਸ ਥੰਡੇ ਦੇ ਨੇਤੇ-ਤੇਤੇ ਵੀ ਕਿਤੇ ਆਕਤ, ਸ਼ੋਹਰਤ, ਘੁੰਡ ਨਹੀਂ ਦਿਸਿਆ। ਮਹਿਫਲ ਆਮ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸੁਰੂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਪੁੱਛ ਲਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਦਾ ਮੌਸਮ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗਿਆ, ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗ ਨਾ ਠੰਡਾ ਨਾ ਗਰਮ। ਕੁਝ ਹੀ ਮਿੱਟਾਂ ਵਿਚ ਮੀਂਹ ਆਣ ਉਤਰਿਆ ਤੇ ਅਸੀਂ ਹੱਸਣ ਲੱਗ ਪਏ ਕਿ ਰਾਜ ਬਾਈ ਮੀਂਹ ਦਾ ਛਾਗਾ ਆਪਣੇ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲੈ ਆਇਆ।

ਰਾਜ ਬਾਈ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅੱਜ ਕੁ ਘੰਟਾ ਮੈਨੂੰ ਲਾ ਲੈਣ ਦਿਓ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜੋ ਕਹੋਗੇ ਮੈਂ ਸੁਣਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਗੀਤਕਾਰ ਤੋਂ ਗਾਇਕ ਬਣੇ ਅਕਸਰ ਲੋਕ ਬੇਸੂਰਾ ਤੇ ਬੇ-ਮਹਿਫਲਾ ਗਾਉਂਦੇ ਨੇ। ਪਰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਤਕਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਘੰਟਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਇਕ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਈਕ, ਮਿਊਜਿਕ ਤੇ ਠਾਠ-ਬਾਠ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਘੁੱਟਾਂ ਨਾਲ ਬੰਦਾ ਕਮਾਲ ਕਰ ਗਿਆ। ਇਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਗਾਣਾ, ਸੇਅਰ ਬੱਸ ਇਹ ਗੱਡੀ ਰੁਕਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਦੀ। ਗੱਡੀ ਰੁਕਦੀ ਵੀ ਕਿਵੇਂ ਇਸ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਇਨ ਸਮਾਨ ਸੀ ਕਿ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸਬਰ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਅੱਤੇ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਿੱਤ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਵਾਲੀਆਂ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਸੁਖਮ ਸੰਤੁਲਿਤ ਯਤਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੀਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਅਤੇ ਮੱਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਦੇ ਵੀ ਤਿਜਕਦੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਹੋਣ। ਰੱਖਿਆ 'ਚ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰਤਾ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਉਤਪਾਦਨ ਨੀਤੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ 'ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ' ਦੇ ਸੱਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਟੀਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਰਫ਼ਤਾਰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਰੱਖਿਆ ਉਦਯੋਗ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਾਰਮਦ ਵਿਚ ਹਾਲੀਆ ਸਫਲਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਭਾਰਤ ਇਕ ਉਭਰਦੇ ਹੋਏ ਡਿਫੈਂਸ ਮੈਨੂੰਫੈਕਰਚਰਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਟੀਚਾ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਜ਼ਰੀਏ ਬਾਰਮਦ ਸਹਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡਿਜਾਈਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਤਪਾਦਨ ਤਕ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੌਰਚਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸੰਨ 2014 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਈ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਬਾਰਮਦ, ਪ੍ਰਤੱਖ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਹੱਲਸੇਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਅਨੁਕੂਲ ਤੰਤਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਰਡੇਨੈਂਸ ਫੈਕਟਰੀ ਬੋਰਡ (ਉਐਫਬੀ), ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਤ-ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਰਕਾਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀਆਂ ਸੱਤ ਨਵੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਕੰਮ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰੀ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਨਵੀਂ ਵਿਕਾਸ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ਕ ਇਸ ਲੜੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ

ਮੇਰੇ ਖਾਨਿਆਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਗਾਇਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪ੍ਰੇਹੀ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਾਣੇ ਲਿਖ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਇਕ ਪੇਜਾਬ ਗਾਇਕ ਰਾਜ ਕਾਕਤੇ ਦੀ ਕਲਮ 'ਤੋਂ ਰਸ ਪੀ ਚੁੱਕ ਹੈ। ਬਾਈ ਦੀ ਕਲਮ ਕਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਿਆ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਤਕਤਾ ਹੋ ਕੇ ਲੱਗਿਆ ਰਿਹਾ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਅੱਜ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਗੀਤਕਾਰੀ, ਫਿਲਮਾਂ ਤੇ ਫਿਰ ਗਾਇਕੀ ਬੰਦਾ ਬਾ-ਕਮਾਲ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਪੈਰ ਪਾਇਆ ਸੋਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸੱਚੀ ਮਰਿਆਦਾ ਤੇ ਪਾਖੰਡਵਾਦ ਸਭ ਪੱਤੇ ਖੇਲੁ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿਆਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅੱਥਰੂ ਆਪਣੀ ਕਲਮ ਦੀ ਚਾਰਦ ਨਾਲ ਪੂੰਡ ਦੇਵਾਂ। ਜਦੋਂ ਸੱਚ ਲਿਖਣ ਲੱਗ ਤਾਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜ ਕਾਕਤਾ ਹੋ ਚੁੱਕ ਹੈ। ਗੀਤਕਾਰੀ, ਫਿਲਮਾਂ ਤੇ ਫਿਰ ਗਾਇਕੀ ਬੰਦਾ ਬਾ-ਕਮਾਲ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਪੈਰ ਪਾਇਆ ਸੋਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬੰਦਾ ਲਾਗ ਤਾਂ ਤਾਰ ਤਕ ਰਾਹੀਂ ਹੈ। ਤਕਰੀਬਨ 20-25 ਗੀਤ ਗਾ ਗਿਆ, ਇਹ ਗੀਤਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਗਾਇਕ, ਸਿੰਨੀ ਕੁ

ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਹੈ ਕਿ ਆਟੇ ਟਿਊਨਿੰਗ ਵਾਲੇ ਗਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਵੱਧ ਗਰਾਰੀਆਂ ਗਲੇ ਵਿਚ ਪਾਈ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਤਜਰਬਾ ਇਨਾਂ ਤਕਤਾ ਹੋ ਚੁੱਕ ਹੈ। ਸੋ ਗਾਣਾ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਰਿਕਾਰਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਲੰਮੇ ਸਫਰ ਨੇ ਪੱਕਾ ਪਾਂਧੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਹੁਣ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਗੀਤਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਬਣੀ ਰਾਜ ਕਾਕਤਾ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਧਮਾਲਾਂ ਪਾਉ। ਜੋ ਅੱਲੋਂ ਸੰਖੀ ਸੰਖ, ਪਟਵਾਰੀ ਜੀ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੰਤੂ ਸੰਯੁਕਤ ਸਿੰਘ, ਯੁਧਵੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਪਤਵਾਰੇ ਹਿੱਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਿਆ, ਚੰਗੇ ਸਰੋਤੇ ਹੋ ਨਿਭੜੇ। ਕੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੂਪਾ ਤੇ ਲਾਲ ਜੀ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ 9.30 ਕੁ ਵਜੇ ਤਾਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਬਾਬੀ ਮਹਿਫਲ 'ਤੋਂ ਜਾਣ ਨੂੰ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਰ ਸਵੇਰੇ ਤੱਤ ਕੇ ਗੱਡੀਆਂ ਹੱਕੀਆਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਚੁੱਲ ਕੇ ਢੂਕ ਜਾਣਾ ਹੈ ਪਰ ਅਗਲੀ ਵਾਰੀ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਚਾਹੀਦਾ।

ਰਾਜ ਕਾਕਤਾ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ, ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਜੁਡਿਆ ਹੋਇਆ, ਆਪਣੇ ਸੀਨੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਤੇ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਦਰਦ ਲੁਕੇਈ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਤੰਦਰਸਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਲਮ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਇਵੇਂ ਹੀ ਬਖਸ਼ਦਾ ਰਹੀ ਤਾਂ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀਂਡੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵਿਅਗ ਕਰਕੇ ਸੇਧ ਦੇਣੀ ਤੇ ਤਕਤੇ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਲਾਉਣ ਹਾਰੀ-ਸਾਰੀ ਦੇ ਵੱਸ ਦਾ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਰਾਜ ਕਾਕਤੇ ਦੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਾ

ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਚੀਨ

ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਚੀਨ ਵਿਚਲੇ ਵਧਦੇ ਚੁਫੇਰਿਓਂ ਟਕਰਾਅ ਦੌਰਾਨ ਤਾਇਵਾਨ ਟਣਾਤਣੀ ਦੇ ਇਕ ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਭਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜੋ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੁਣ ਮੁਸਕਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਹਿੰਦ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਕਤੀ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਚ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਗਵਾਹ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਅਤੀਤ ਵਿਚ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ ਗਈ।

ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਦਰਗਾਮੀ ਦਿਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਚੀਨ ਅੰਤੀਅਲ ਹੋ ਕੇ ਹਮਲਾਵਰ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਿਵੇਂ-ਤਿਵੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕਾਈ ਸੰਗੀ-ਸਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਢੁਕਦੀਂ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਰੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੇ ਖੇਤਰੀ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਸਥਾਗਤ ਢਾਂਚਾ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਵਿਚੋਲਗੀ ਜ਼ਰੀਏ ਟਕਰਾਅ ਸਮਾਪਤ ਕਰਵਾ ਸਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਰਹਡਾਰ ਇੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਸਰ ਨਾਲ ਤਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਵਿਚ ਖੇਤਰੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਕਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜਾ ਦਾ ਅਸਰ ਵੀ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਾਹੀਂ ਪੱਖੀ ਹੀ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਸਾਬੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਖ਼ਤ ਸੰਕੇਤ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਚੀਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸੀ ਜਿਨਪਿੰਗ ਨੇ 'ਤਾਇਵਾਨ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਲਜ਼ਮੀਅਤ' ਦੀ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਤਾਇਵਾਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੇ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਤਾਇਵਾਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਾਬੀ ਇੰਗ ਵੇਨ ਨੇ ਜਿਨਪਿੰਗ ਦੀ ਇਸ ਧਮਕੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੋ ਟੈਂਕ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਚੀਨੀ ਦਬਾਅ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਝੁਕੇਗਾ ਅਤੇ ਹਾਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਜਮਹੂਰੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇਗਾ। ਬੀਤੀਗਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸਖ਼ਤ ਰਵੰਧੀਏਂ ਸਾਬੀ ਨੂੰ ਘੇਰ੍ਹੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਕਬੂਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਇਵਾਨ ਦੀ ਨੀਅਤੀ ਨੂੰ ਈਸ਼ੀਆ ਵਿਚ ਸਾਂਤੀ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਗੀ ਬੀਤੀਗਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਤੇ ਜੋਖਮ ਲੈ ਕੇ ਲਾਭ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕੱਤੀ ਵਿਚ ਉਹ ਤਾਇਵਾਨੀ ਰੱਖਿਆ ਪੰਕਤੀ ਦੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰੇਕਿਰਿਆ ਲੈਂਦਾ ਦਿਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤਕ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੇ-16 ਫਾਈਟਰਜ਼ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਐਚ-6 ਬੰਬਾਰ ਵਰਗੇ ਚੀਨੀ ਸੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਤਾਇਵਾਨੀ ਹਵਾਈ ਕੇਤਰ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੀਨ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਈ ਬਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਵਾਲੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ

ਬਦਲਣ 'ਤੇ ਉਤਾਰੁ ਹੈ, ਕੁਝ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਤਾਇਵਾਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਬੀਜਿੰਗ ਵਿਚ ਇਸ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਚਿੰਤਾ ਵਧ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਤਾਇਵਾਨੀ ਸਰਕਾਰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਰਸਮੀ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਗ ਪੁੱਜ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਕੱਤੀ ਵਿਚ ਚੀਨ ਜੋ ਢੋੜੀ ਕਲਾਬਾਜ਼ੀਆਂ ਦਿਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਾਇਵਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਯਮਕਾਉਣ ਦੀ ਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਬੀਜਿੰਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਢੋੜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਬਰਾਦਰੀ ਵਿਚ ਤਾਇਵਾਨ ਨੂੰ ਫਿਲਹਾਲ ਜਿੰਨੀ ਤਵੱਜੇ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹੀਂ ਬੀਤੇ ਕੁਝ ਦਰਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਜਿਥੇ ਤਾਇਵਾਨ ਦੇ

ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣ ਵਾਲਾ। ਪੈਂਟਾਗਨ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਜਾਨ ਸੱਪਲ ਨੇ ਚੀਨ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਮਲਾਵਰ ਰੁਖ ਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਪਸ਼ਟ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਚੀਨ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਾਨੀ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਜੇਕ ਸੁਲਿਵਨ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਅਮਰੀਕੀ ਮਨਜ਼ਾ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਫਿਰ ਦੁਹਰਾਈ ਹੈ। ਸੁਲਿਵਨ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਤਾਇਵਾਨ ਵਿਚ ਸਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਖੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰੇਗਾ ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਕੁਲ ਜਵਾਬ ਵੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਚੀਨ ਵਿਚਾਲੇ

ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਇਹ ਸਭ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਰਵਾਈਆ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੁਭਾਵ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ਬੀਜਿੰਗ ਇਸ ਨੂੰ ਚੀਨ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਚੀਨ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਆਪਣੇ

ਸਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਹਮਲਾਵਰ ਰੁਖ ਅਖਤਿਅਕਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਣ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਚੀਨ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਵਾਦੀ ਨੀਤੀ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗੁਆਂਵੀਆਂ ਨਾਲ ਸਰਹੱਦੀ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵੀ ਸੁਮਾਰ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਚੀਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਹਰ ਮੁਹਾਜ਼ਾ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਹਿੰਦਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪੁੱਜ ਸਕੇ। ਇਹੀ ਵਜ੍ਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਪਿੱਛੁ ਹੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਦਾ ਰੋਤਾ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਸਰਹੱਦੀ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਦੇਵੇਗਾ।

ਥੇਰ, ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਰਿਸਤਿਆਂ ਵਿਚ ਤਾਇਵਾਨ ਇਕ ਅਹਿਮ ਕੰਡੀ ਸਥਿਤ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਇਕਦਮ ਪਲਾਇਨ ਕਰਨ ਦੋ ਬਾਅਦ ਇਹ ਹਿੰਦ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਸਾਖ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਗੇਤਾ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਇਹ ਚੀਨ ਦੀ ਦਹਾਕਿਆਂ ਪੁਰਾਣੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਤਮਨਾ ਅਤੇ ਸੀ ਜਿਨਪਿੰਗ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਇਆਕਲਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਜੈਕਟ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੜਾਅ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਉਲਟਾ ਤਾਇਵਾਨ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੜਾਅ ਹੈ। ਇਹੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਜਮਹੂਰੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨ-ਸੌਲੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਇਹਿਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਰਣਨੀਤਕ ਰੁਕਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਸਤਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚ 'ਸੁਧਾਰ' ਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਧਰ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਨੇ ਹਿੰਦ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਦੇ ਪਸੋ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿੰਥੇ ਬਾਇਡਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਮੰਦਿਰ ਹੀ ਕਵਾਡ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇ ਸਿਖਰ ਕਰਨਗਾਵਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਹੀ ਬੀਤੇ ਮਹੀਨੇ ਆਕਸ ਵਰਗੇ ਨਵੇਂ ਤਿੰਨ ਪੱਖੀ ਮੰਚ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਚਾਹ ਅਤੇ ਨਾਸਤਾ ਅਦਰ ਗਿਆ। ਆਸ਼ੀਸ ਮਿਸਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਵਧੇਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਅਜੇ ਮਿਸਰਾ ਟੇਨੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਅਰਵਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੰਜੇ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸਦਰ ਵਿਧਾਇਕ ਯੋਗੇਸ਼ ਵਰਮਾ ਵੀ ਸਨ। ਐਸਡੀਐਮ ਸਦਰ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਪੁੱਛਿੱਛ ਦੌਰਾਨ 10 ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੈਨ ਫਲਾਈਵ ਸਮੇਤ ਦੋ ਮੌਜੂਦੀਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਐਸਡੀਐਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 13 ਵੀਡੀਓ ਐਸਾਈਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਵੰਡੈਸਿਕ ਮਾਹਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਗੇ। ਆਸ਼ੀਸ ਤੋਂ 6 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਪੁੱਛਿੱਛ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਡਾਵਾਂਡੇਲ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ

ਡਾ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਗਿੱਲ

ਇਨ੍ਹਾਂ-ਦਿਨੀਂ ਹਰੇਕ ਨੇਤਾ ਨਵੇਂ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਚੋਣ ਵਾਅਦੇ ਕਰਨ ਵਿਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੁਫ਼ਤ ਬਿਜਲੀ, ਮੁਫ਼ਤ ਪਾਣੀ, ਪੜ੍ਹਾਈ ਆਦਿ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਸਮ ਮੁਤਾਬਕ ਵਪਸ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਐਂਡ ਆਡ-ਟੈਕ ਜਨਰਲ (ਕੈਗ) ਦੀ 2019 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2017-18 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨੀ (ਮਾਲੀਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੂਜੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ) 1,19,078।23 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ 'ਚੋਂ 18,267।98 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਸੰਨ 2020 ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇਸੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਖੂਲਾਸਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਤੋਂ ਇਹ ਮਾਲੀਆ ਵਧ ਕੇ 1,51,384।64 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ 'ਚੋਂ 23,112।51 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ।

ਕਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਤੇਤ ਅਤੇ ਬਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਸਮਾਨ ਨੂੰ ਛੂਹ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਵੈਟ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਰਾਜ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਰ (ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਟੈਕਸ) ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿਚ ਅਸਾਧਾਰਨ ਕਰਮ ਹੈ। ਸੋ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੇਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਅਦੇ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸੁਧੇ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਭਾਰ

ਕਰੇਗਾ? ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਐਲਾਨੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਬਹੁਤ ਸਰਲ ਹੈ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਆਮ ਲੋਕ ਹੀ ਇਸ ਵੱਡੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਬਹੁਤ ਉਚੀਆਂ ਹਨ।

ਕੈਚਟਕ ਦੇ ਅਗਲੇ ਕਦਮ 'ਤੇ ਟਿਕੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ !

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ-ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਭਵਿੱਖ ਸਬੰਧੀ ਅਗਲੀ ਪਾਰੀ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸੰਭਾਵੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਉਪਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਭਵਿੱਖ ਸਬੰਧੀ ਕਿਹੜਾ ਰਾਹ ਚੁਣਦੇ ਹਨ ਉਸ ਉਪਰ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਟਿਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਵਲੋਂ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਚ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸੇ ਲੜੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ-ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸਾਹ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਰਕਾਰੀ ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੇਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੇ ਪਰ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਮਿਤ ਸਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਗਏ ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤਕਰੀਬਨ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਗੱਲਬਾਤ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ। ਦੋਹਾਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸੁਮਾਂਣੇ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਅੰਸਤੁਸ਼ਟ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਵੱਡਾ ਇਟਕਾ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਨਵਜ਼ੋਤ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੁਰੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਲਈ ਕੈਪਟਨ ਦੇਵੇਂ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਭ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਹੱਲ ਕੈਪਟਨ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਲੱਭਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਕੈਪਟਨ ਲਾਭਗ 4 ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਪਤਾਨ ਦੀ ਬਾਂ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਹੀ ਸੀ।

ਹੁਣ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਵੀ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਗੀ ਰਾਹ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ 2022 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਜਿੱਤ ਵੀ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੈਪਟਨ ਆਪਣਾ ਸਿਆਸੀ ਰਾਹ ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਬਾਕੀ 4 ਮਹੀਨੇ ਕਾਂਗਰਸ

ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਬਗਾਵਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਿਤਾ ਦੇਵੇਗੀ।

ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘੂ ਦੇ ਅਸਤੀਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਉਲੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਕੈਪਟਨ ਦੀ ਇਸ ਬੈਠਕ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਕ ਗਰਮੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਦੀ ਇੱਲੀ ਫੇਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

ਕਰਨਗੇ, ਕੈਪਟਨ-ਸ਼ਾਹ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨੇ ਇਹ ਨਵੀਂ ਚਰਚਾ
ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਆਸ ਅਰਾਈਆ
ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਕੈਪਟਨ ਪੰਜਾਬ
ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਵਾਗਡੇਰ ਮੰਭਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ
ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕੈਪਟਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੋਣਾ
ਲੜੀਆਂ ਜਾਣ। ਜਦੋਂ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਸੀਅਮ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਛੱਡ
ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਆਸੀ

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਡਰੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ-ਮੰਡਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕੈਪਟਨ ਇਸਦੀ ਬੇਵਿਜ਼ਤ ਹੋਇਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਮਝਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਂਦਰ ਸਿੰਘ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਲੇ ਕਾਂਗਰਸ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿ-
 ੰਦਰ ਸਿੱਧ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੇਤਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 2014 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਮਿਸਾਲ
 ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦੀ ਲਹਿਰ ਚੱਲ ਰਹੀ
 ਸੀ। ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਨੇਤਾ ਅਤੁਰਨੀ ਜੋਤਲੀ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿ-
 ਤਸਰ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ
 ਕੈਪਟਨ ਉਸਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਥੇ ਗਿਆ।

ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਜੇਤੇਲੀ ਨੂੰ ਹਗ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸਿੱਤ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਮਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕਈ ਨੇਤਾ ਮੌਦੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਤ ਗਏ, ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਦਿਖਾ ਦਿਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਨੇਤਾ ਹਨ।

ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਬਦਤਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਰ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਤੱਕ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਕੋਲ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਚਿਹਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਵੇ। ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ 52 ਸਾਲ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਡੇ 9 ਸਾਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ। ਪੇਂਡੂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੈਪਟਨ ਦੀ ਚੰਗੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੈਪਟਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਘਰ ਪਰਤਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੋਣ ਬਾਜ਼ੀ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਕੈਪਟਨ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਧੜਾ ਟੁੱਟ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਖ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਦੋਂ-ਜਹਿਦ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਮੂਹ ਵੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਸਾਇਦ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਵਲੋਂ ਟਿਕਟ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੌਭਾਗਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਨਾਲ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੈਪਟਨ ਦੀ ਇਸ ਬਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਵਜੂਦ ਖਤਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਉਹ ਅਕਸਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲਿਦਰ ਮੌਦੀ ਅਤੇ ਗੁਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੁਣ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਸਿਆਸੀ ਅਰਥ ਕੱਢੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਮਿਤ ਸਾਹ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਜੋਕਰ ਸੂਤਰਾਂ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਹੁਣ
ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਰਿਫਾਰਮ ਐਕਟ ਕੈਪਟਨ ਲਈ ਵੱਡਾ ਕੰਮ
ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਲਈ
ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੱਕ
ਵਿੱਚ ਦਮ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲੈ
ਕੇ ਅੰਦੇਲਨਕਾਰੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੌਰਚੇ ਵਿੱਚ
ਵਿਚੋਲਗੀ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਇਹ
ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨਗੇ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ

ਭਵਿੱਖ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਬਦਲ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਪੈਪਟਨ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 2017 ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਜਾਰੀ ਮਹਾਂਸਭਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਇਸਦਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਸਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ।

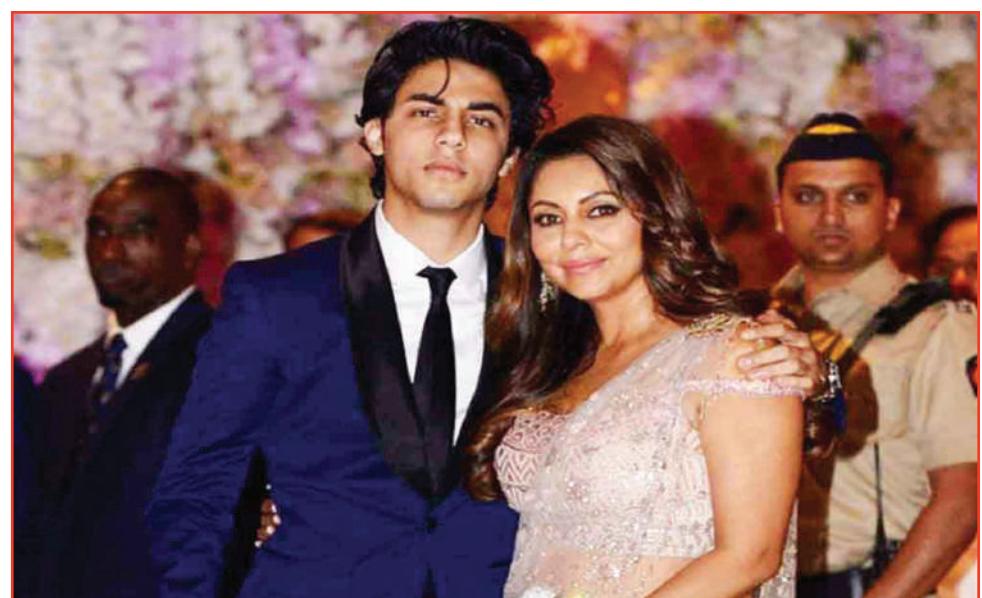
ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਵਿਚਾਲੇ ਛੁੱਟ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਲੁਕੀ ਹੋਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵਜ਼ੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਲੰਮੇ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੰਘ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਕ "ਅਸਥਿਰ ਅਤੇ ਖਤਰਨਾਕ" ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਹੋਂਦੀ ਸੁਥੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹੇ।

ਸ਼ਾਹਰੁੱਖ ਖਾਨ ਦੇ ਬੇਟੇ ਨੇ ਖਾਨ-ਸ੍ਰੀਵਾਰ ਨੂੰ ਅਰਸ਼ ਤੋਂ ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ

ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੇ 'ਕਿੰਗ ਖਾਨ' ਵਜੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਾਹਰੁੱਖ ਖਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਕਦੀ ਵੀ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਹੋਣਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਦੇ ਕਰਕੇ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਨਿਮੋਸੀ ਦੇ ਦਿਨ ਦੇਖਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਖਾਨ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਉਪਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮਸੀਭਤਾਂ ਦੇ ਪਹਾੜ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਾਹਰੁੱਖ ਖਾਨ ਦਾ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰੀਅਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤ ਅਰਬਾਜ਼ ਮਰਚੈਂਟ, ਵਿਕਰਾਂਝ ਫੋਕਰ, ਗੋਮੀਤ ਚੋਪੜਾ ਇਸ਼ਮੀਤ ਸਿੱਧ ਚੱਦਾ, ਮੌਹਕ ਜੈਸਵਾਲ, ਮੁਨਮੁਨ ਧਮੀਚਾ ਅਤੇ ਨੂਪੁਰ ਸਤੀਜਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਾਲ, ਮੇਫੇਡਰੋਨ, ਚਰਸ

ਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਆਰੀਅਨ ਨੂੰ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਸੀ, 20 ਬੀ ਅਤੇ 27, 35 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਟਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 8 ਸੀ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਲੈਣ ਲਈ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਨਰਕੋਟਿਕਸ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟੈਂਪਿਕ ਪਦਾਰਥ ਐਕਟ, 1985 (ਐਨਡੀਪੀਐਸ) ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ

ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਪਿਆ। ਅਦਾਕਾਰ ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਖਾਨ ਦੇ ਬੇਟੇ ਆਰੀਅਨ ਖਾਨ ਨੂੰ ਮੰਬਈ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜੇਲ ਆਰਸਰ ਰੋਡ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰੀਅਨ ਦੀ ਜਮਾਨਤ ਲਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਰਜੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਕਿਲਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਰੀਅਨ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਐਨੈਮੀਟੀ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਰੁਜ਼ ਉਤੇ ਡਰੰਗ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ 20 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਿਡਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਹਾਈਡ੍ਰੋਪੋਨਿਕ ਅਤੇ ਐਮਡੀਐਮਏ ਵਰਗੀਆਂ ਕਈ ਦਾਖਲੀਆਂ ਅਤੇ 1.33 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਨਕਦ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਮੋਹਰ ਜੈਸਵਾਲ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਗਿੱਛ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਜੋਗੇਸ਼ਵਰੀ ਵਿੱਚ ਛਾਪ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ 3 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਅਬਦੂਲ ਕਾਦਿਰ ਸ਼ੇਖ ਨੂੰ ਮੈਫੇਡਰੋਨ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ। ਐਨਸੀਬੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸੀ ਇਸ਼ਾਰੀ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਗਿੱਛ ਕਰਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੋਰੇਗਾਓਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੋਅਸ ਸਰੋਂਦਰ ਨਾਇਰ ਨੂੰ 4 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਚਰਸ ਸਮੇਤ ਗਿ-

ਨਸ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੋ ਕੋਈ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਹੈ।

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਕਰੂਜ਼' ਤੇ
600 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ

ਜਿਸ ਕਰੂਜ਼ 'ਤੇ ਡਰੰਗਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਚ ਐਂਟਰੀ ਫੀਸ 60 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ 5 ਲੱਖ ਰੁਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਨਸੀਬੀ ਛਪੇਮਾਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਤੇ ਲਗਭਗ 600 ਹਾਈ ਪ੍ਰੋਡਾਈਲ ਲੋਕ ਮੌਜੂਦ (ਬਾਕੀ ਸਢਾ 14 ਤੋਂ)

Cosmetic & Family Dentistry

UPPAL DENTAL CARE

50 % Discount for Cash Patients

INVISALIGN

Call for Details

Straighten Teeth
Without Wires

Charanjit S Uppal
D.D.S.

FREE TEETH WHITENING WITH PAID EXAM,
X-RAY & CLEANING.

YOUR INSURANCE USUALLY COVER THESE SERVICES

Laser Treatment
Lumineers/Veneers
Dentures & Partials
Root Canals
Bad Breath
Cosmetic Dentistry
Crowns & Bridges
Tooth Extraction
Gum Treatment

1191 W Tennyson Rd. # 4,
Hayward. (CA) 94544
510-786-1780

www.uppaldental.com

Strictly Maintained
Sterilization Standards
Most Insurance
Plans Accepted

1750 CLEAR LAKE AVE
Milpitas, CA 95035
408-942-4400

TASTE OF INDIA

specialist- Gurh Dee Barfee, Gurh Diyaan Jalebian

32 ਸਾਲ ਤੋਂ ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ
ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਗਿੱਲਾ ਤੇ
ਵਾਧੀਆ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ

ਗੁੜ ਦੀ ਬਰਫੀ, ਫਿੱਕਾ ਕਲਾਕੰਦ
ਗੁੜ ਦੀਆਂ ਜਲੇਬੀਆਂ, ਇਮਰਤੀ

lunch buffet everyday
fresh jalebian every day

DEVINDER SINGH PABLA (OWNER)
510-791-1316

ਛੋਟੇ-ਵੱਡੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਲਈ ਕੇਟਰਿੰਗ ਦਾ ਸਪੈਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧ

5144 MOWRY AVE (ON FARWELL DR)
FREMONT, CA 94538

510-773-8810

Quick Lube & Smog

We rent
U-HAUL

OIL CHANGE & SMOG CHECK STATION

SUKHWINDER BHELLA

gogibhella@gmail.com

691 W. Tennyson Rd
Hayward, CA 94544

PH 510-757-6775
FAX 510-292-0330

PREET FABRICS & APPLIANCE

ਅਸੀਂ ਹੋਲਸੇਲ ਅਤੇ ਰੀਟੈਲ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਸੂਟ,
ਜਿਊਲਰੀ, ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਾਨ, ਵਿਆਹ ਲਈ ਲਹਿੰਗੇ ਅਤੇ
ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ ਅਤੇ ਹੁਣੇ ਨਵੇਂ ਚੱਲੇ
ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਲਗੀ, ਸਿਹਰਾ, ਚੂੜਾ, ਹਾਰ, ਜਾਗੇ, ਰੁਮਾਲ ਤੇ
ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

YOUR ONE-STOP CENTER BOTH FABRICS & APPLIANCES

APPLIANCES & LUGGAGE CROSS,
PARKER PENS, OSTER BLENDERS

Watches (Seiko, Citizen & Swistar)

Shavers & Trimmers

Cellular Phones

Onkar Singh Banwait

5156 Mowry Ave. Fremont. CA 94538

Tel- 510-797-7111

Moon Indian Cuisine

510-780-9233

ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਧੈਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵੇਲੇ ਤੰਦੂਰ ਦਾ ਇਤਸ਼ਾਮ ਹੈ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ ਜੀ

- * 100 ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਤੱਕ
- * ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੇਟਰਿੰਗ ਲਈ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਛੋਟ
- * ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਕੁੱਕ

Fish Pakora

ਮੱਛੀ ਪਕੋਡੇ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਹਿਰ
ਲੱਭੂ, ਜਲੇਬੀ, ਬਰਫੀ, ਗੁਲਾਬ ਜਮੂਨ ਤੇ ਵਿਆਹ
ਸ਼ਾਸੀ ਮੌਕੇ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਿਅਾਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ
ਹਨ। ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

Paul 510-978-7170

Over 30 Years Experience in Restaurant & Catering Business

ਮੂਨ ਇੰਡੀਅਨ ਕੁਝੀਨ (ਹੈਵਰਡ)

600 West Harder Rd. Hayward, CA 94544
Phone (510)780-9233 Fax (510) 780-9812

www.moonindiancuisine.net

New Introducing
Chaat Corner

Raja King of Sweets Now Presents

Come and Enjoy Mouth Watering Chaat All Day

ਹੁਣ ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਈ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ

- BHEL PAPDI CHAAT
- FALUDA KULFI
- GOL GAPPE (PANI PURI)
- KHASTA KACHORI

RAJA SWEETS & INDIAN CUISINE

31583 Alvarado Blvd. Union City, CA 94587

Phone : (510) 489-9100

DIXON

ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟਰੱਕ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ, ਆਸੀਂ ਟਰੱਕਾਂ ਲਈ ਫਾਈਨਾਂਸ ਦੀ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

THE WEST'S LEADING FULL-SERVICE TRUCK AND TRAILER DEALERSHIP

SALES & LEASING • PARTS & SERVICE • FINANCE & INSURANCE

HARJINDER SINGH BAL
NEW TRUCK SALES

Direct 707-640-7114 | Cell 510-613-3573
hsingh@tecequipment.com

TECEQUIPMENT.COM

8555 Pedrick Rd Dixon, CA 95620

ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰੇਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ!

ਜਦ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਬਹੁਤ ਜਗੀਰਾਂ ਲਗਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਚੰਗੇ ਵਿਦਵਾਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਅਰਥ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਡੇਰਾਵਾਦ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਤੇ ਡੋਗਰੇ ਹਾਵੀ ਹੋ ਗਏ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਸਾਡੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਉਪਰ ਹਾਵੀ ਹੋਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਪਹਾੜੀ ਹਿੰਦੂ ਡੋਗਰੇ ਬਿਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਿੰਨਾ ਨੂੰ ਮਹੰਤ (ਮਸੰਦਾ) ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਆਜਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅਜਾਦ ਲਹਿਰ ਚੱਲੀ।

ਸਿੰਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰਾਂ ਤੇ ਬੇਹੁਦ ਤਸੱਦੂਦ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀਆਂ ਪਈਆਂ। ਇਤਨੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਝੱਲ ਕੇ 1920 ਵਿਚ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿੱਖ ਕੋਮ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਵਿਦਵਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣੇ ਲੱਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰੇਸ। ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਹੋਏ ਹਨ ਸਿੰਨਾ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਟੀਕਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਟੀਕਾ ਉਸ ਟਾਈਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਦ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਇਸ ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰੇਸ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਭਾਈ ਹੀਰਾ ਚੰਦ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਮਤਾ ਨਿਹਾਲ ਦੇਵੀ ਦੀ ਕੁਝੋ 16 ਫਰਵਰੀ 1892 ਨੂੰ ਫੱਤੇਵਾਲ ਤਹਿਸੀਲ ਪਸੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿਆਲਕੋਟ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਪਿਤਾ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਨੱਥੁ ਰਾਮ ਰੱਖਿਆ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਹੀ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਦੁਕਾਨ ਚਲਾਉਂਦਾ ਸ੍ਰੀ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਰੀਵਾਰ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਸੱਤ ਕੁ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਬਹਾਲ ਪਿੰਡ ਜਾ ਵਸਿਆ। ਸਾਥੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਨੱਥੁ ਰਾਮ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੀ ਇਕ ਮੌਲਵੀ ਹਯਾਤ ਸ਼ਾਹ ਕੋਲ ਪਤੁਨ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਯਾਤ ਸ਼ਾਹ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀ

ਹਾਸ਼ਮ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਕਵੀ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਈਏ

ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਸ਼ਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪਤੁਨ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। 1902 ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਪੰਜਵੀ ਜਮਾਤ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਅੱਠਵੀ ਜਮਾਤ

ਫਿਤਹਗੜ ਤੋਂ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਵਜੀਡਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਅੱਠਵੀ ਜਮਾਤ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ 25

ਜਨਵਰੀ 1905 ਨੂੰ

ਦੁਰਗਾ ਦੇਵੀ ਨਾਲ ਕਰ

ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 20

ਜੁਲਾਈ 1907 ਨੂੰ

ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ

ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਹਨਾਂ

ਪਸੁਰ ਦੇ ਹਾਈ

ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਨੌਵੀ

ਜਮਾਤ ਚ' ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ

ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਪੜ੍ਹਨੀ ਸ਼ੁਰੂ

ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਇੱਥੋਂ ਉਹ

ਦਸ ਜਮਾਤਾਂ ਪਾਸ ਕਰ

ਗਏ ਇੱਥੇ ਹੀ ਉਹਨਾਂ

ਨੇ 1906 ਵਿਚ ਸਿੱਖ

ਬਣਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ

ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤਾ ਨੂੰ

ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖ

ਧਰਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ

ਗਏ। ਅਪਣੀ ਨਾਮ

ਨੱਥੁ ਰਾਮ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ

ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ

ਰੱਖ ਲਿਆ।

ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ

ਉਮਰ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਦੇ

ਪਿਤਾ ਸੁਰਗਵਾਸ ਹੋ

ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਸਮਾਂ

ਆਧਿਆਪਕ ਲੱਗੇ ਰਹੇ

ਫਿਰ ਕੁਝ ਸਮਾਂ

ਡਾਕਖਾਨੇ ਵਿਚ ਕਲਰਕ

ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ

ਪਤੁਨ ਲੱਗ ਗਏ। 1913

ਵਿਚ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਐਂਡੇ ਏ ਅਤੇ 1915 ਵਿਚ

ਗੱਰਮਿੰਟ ਕਾਲਜ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਬੀ ਦੇ ਪਾਸ ਕੀਤੀ। 1917

ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ

ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ ਵਿਖੇ

ਫੈਕਲਟੀ ਵਿਚ ਸੰ-

ਸਾਕ੍ਰਿਤ ਦੇ

ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ

ਪਤਾਉਣ ਲੱਗ ਗਏ

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਪ੍ਰੇਫੈਸਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ

ਗਈ। ਇਹਨਾਂ ਨੇ

1920 ਵਿਚ ਗੁਰਦੁ-

ਵਾਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

20 ਜੁਲਾਈ 1921 ਵਿਚ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ

ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਚੁਣੇ ਗਏ। 1922 ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਕੇ

ਬਾਗ ਦੇ ਮੌਰਚੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ 1924 ਦੇ ਜੈਤੇ ਦੇ ਮੌਰਚੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਜੇਲ ਗਏ।

1929 ਵਿਚ ਅਪ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਬਣ ਗਏ। ਇਥੇ ਤੇਈ

ਸਾਲ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1952 ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ

ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਸੀਨੀ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪਿੰਸੀਪਲ ਬਣ ਗਏ ਫਿਰ ਗਰਮਤਿ

ਕਲਜ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪਿੰਸੀਪਲ ਰਹੇ। ਪ੍ਰੋ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਗਭਗ ਚਾਲੀ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਰੱਖ ਲਿਆ।

ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸੁਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਸਮਾਂ

ਆਧਿਆਪਕ ਲੱਗੇ ਰਹੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਪਣੇ ਬੇਟੇ ਦੇ

ਡਰੋਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਫੱਡੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਏ।

ਪ੍ਰੋ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜ਼ਿਦਗੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ

ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਵੱਖਦਾਈ ਲੰਘਿਆ ਇਹ ਚੱਲ ਫਿਰ

ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸਨ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਬੋਲਣ ਸਕਤੀ, ਸੁਣਨ ਸਕਤੀ, ਨਿਘਾ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗੀ ਸਕਤੀ ਜਵਾਬ ਦੇ ਗਏ। ਇਹ

ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ 29 ਅਕਤੂਬਰ 1977 ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ

'ਤੇ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਲਿਖਤਾਂ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਲਈ ਆਪਣਾ

ਨਾਮ ਦੁਨੀਆਂ 'ਤੇ 'ਛੱਡ ਗਏ।

**ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲਾਂਪੁਰ,
ਮੈਲਬੰਨ**

ਸਾਹਿਬੁੱਖ ਖ

ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖਤ ਰੁਖ਼ !

ਅਗਰ ਕਿਸਤੀ ਹੋ ਤੂਢਾਂ ਮੌਂ, ਤੇ ਕਮ ਆਤੀ ਹੈਂ ਤਦਬੀਰੋਂ, ਮਗਰ ਕਿਸਤੀ ਮੌਂ ਤੂਢਾਂ ਹੋ ਤੇ ਮਿਟ ਜਾਤੀ ਹੈਂ ਤਕਦੀਰੋਂ

9/11 ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਟਾਵਰਾਂ ਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨੀ ਹਮਲੇ ਮਗਰੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਿਰ ਦਹਿਸਤਗਰਦਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਤ ਪਨਾਹੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਮੜ੍ਹਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਮੌਡ ਲੈ ਰਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਦਹਿਸਤਗਰ ਦਾ ਸੋਕ ਜਿਥੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਉਥੇ ਇਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਇਸ ਬਿਤੇ ਵਿਰੁਦਿਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਵੀ ਹੋਈਆਂ। ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਜਿਥੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਕਾਬਲ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਪਹਿਰੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਪੈਰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਕੈਮਰਿਆਂ ਦੀ ਭੰਨ ਤੋਤ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਖ਼ਬਰ ਹੋਰ ਵੀ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਅਫਗਾਨੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ 'ਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨਾ ਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਚਿਤੀਆਂ ਜਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੁਨੀਆਂ ਸਕਤੇ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਵੀਰ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕਬਜ਼ੇ ਨੇ ਜਿਸ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਦਿਨਾ ਵਿਚ ਹੀ ਕਿਵੇਂ ਉਥੇਤ ਦਿੱਤਾ।

ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਡਰੀ ਇਸਰਾਨ ਖਾਨ ਨੇ 'ਮਿਡਲਈਸਟ ਆਈ' ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਇੰਟਵਿਊ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਨਤਕ ਮੱਦਤ ਭੇਜੇ ਵਰਨਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਅਗਜ਼ਕਤਾ ਫੈਲ ਜਾਏਗੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਤਨ ਹੋ ਜਾਏਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਦਹਿਸਤਗਰਦਾਂ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਬਣ ਜਾਏਗਾ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ 95% ਵਾਸੋਂ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ 'ਤੇ ਹੋਣਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਾਲ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਇਹ 1989 ਵਾਲੇ ਹਾਲਤ ਮੁੜ ਆ ਜਾਣਗੇ ਜਦੋਂ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਇਥੋਂ ਨਿਕਲੀ ਤਾਂ ਦੋਂ ਲੱਖ ਲੋਕ ਅਫਗਾਨੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਖਾਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਫਿਲਹਾਲ ਆਰਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਭਾਵਿਖ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਸਰਬ ਸਾਂਝੀ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਤਾਲਿਬਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਿਤੇ ਵਿਚ ਇਸਲਾਮਕ ਸਟੇਟ ਦੀ ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਤਾਲਿਬਾਨ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ 'ਤਨਜ਼ੀਮ ਡੈਟ ਉਰਗ' ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਦੀਬਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਆਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਲੋਂ ਤਾਲਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਮੱਦਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੜ੍ਹੇ ਕੇ ਪਕਿਸਤਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਤਿੱਖੇ ਤੇਵਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੋਈਆ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਗਾਊਂ ਇੰਕਾਸ਼ਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੁੜ੍ਹੇ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਬੰਦੀ ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਲਾ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਨਿਵਾਰਣ ਦੇ ਰੱਖਦਾਰ ਹੋਣੇ ਵਿਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੈ। 2-15 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਤਾਲਿਬਾਨੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਪੁਰੇ ਜੋਸ ਨਾਲ ਉਠ ਕੇ ਕਾਬਲ ਨੂੰ ਫਲਹਿ ਕਰ ਲੈਣ ਪਿਛੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਹੱਥ ਸੀ?

3- ਸਮੂਹਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਿਹਨਾ ਕਿਹਨਾ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੀ ਮੱਦਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਸ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਇਸ ਦੀ ਵੀ ਪੂਰੀ ਪੂਰੀ ਛਾਣਬੀਣ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਫ਼ਾਹਿਰਸਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਛਾਣਬੀਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਹੱਥ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਲਾਈਆਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਸਰਕਾਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਅਤੇ ਉਡਾਣਾਂ ਵਿਚ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵੀਆਈਪੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਸੇਵਾ ਸਾਰੀਆਂ ਏਅਰਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਏਅਰਲਾਈਨਾਂ, ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ, ਸਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਟਾਟਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਲਾਈਸ ਏਅਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਨਿੱਜੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ 21 ਸਤੰਬਰ, 2021 ਦੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ, ਸਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੇਂ - ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਟ ਬੁਰਕਿਂਗ ਵਿਚ ਪਹਿਲ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇ ਸੀਟ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇ ਬੁਰਕਿਂਗ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਮਪੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣੀ ਪਏਗੀ।

ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਤਲ ਸੰਬੰਧੀ ਵੀ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਠਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਿਤੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਚਲ ਰਹੀ ਹਵਾ ਪਿੰਡ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਅਨਸਰ ਕੌਂਣ ਹਨ।

'ਤਨਜ਼ੀਮ ਡੈਟ ਉਰਗ' ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਹਾਸ ਤਕਤੀਆਂ ਤਕਤਾਂ ਦੀ ਜੋਰ ਅਜਮਾਈ ਦਾ ਇਤਹਾਸ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸਕਤੀਆਂ ਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬਲੀ ਦਾ ਬੱਕਰਾ ਬਣਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਟਕਰਾਓ ਵਿਚ ਉਹ ਲੱਕੜੀ ਵਿਚ ਘੁਣ ਵਾਂਗ ਪੀਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਵੀਰ ਸਾਲ ਦੀ ਲੰਮੀ ਜਦੋਂ ਜ਼ਿਹੜਾ ਮੰਦਿਰ ਅਤੇ ਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬਲੀ ਦਾ ਬੱਕਰਾ ਬਣਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਟਕਰਾਓ ਵਿਚ ਉਹ ਸਾਲ ਦੀ ਵੀਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਵਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਇੱਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲ ਤਕ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੀ ਧਿੰਠ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ 22 ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਸੈਨੇਟਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਲ ਪਾਰਿਸ਼ ਕਰਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ 'ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਕਾਊਂਟਰ ਟੈਰੋਇਜ਼ ਓਫਰਸਾਈਟ' (Afghanistan counter Terrorism oversight and accountability act) ਸਿਆਸੀ ਪੰਡਤਾਂ ਦਾ ਇਹ ਅੰਦਰਾ ਹੈ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਹੋਰੀ ਹਾਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਬੰਦੀ ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੈਂਟਾਗੋਨ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀ ਹਿੱਲ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨਿਉਕਲੀਆਈ ਅਮਲਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਇਸ ਬਿੱਲ ਵਿਚ ਤਾਲਿਬਾਨਾਂ 'ਤੇ ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਮਾਲੀ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਗੜੇ ਹੋਏ ਤੇਵਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜੇਹੀ ਹਵਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਦ ਦੇ ਨੀਤੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿ

ਅੰਫਗਾਨੀ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹੋਣੀ

ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਆਇਆ ਅੰਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਸਲਾਮਿਕ ਦਹਿਸਤਵਾਦ ਦਾ ਅੰਡਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਖਰ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੀ ਸਿੱਤ ਲਈ ਕੌਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ? ਅੰਫਗਾਨ ਖੁਦ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਆਏ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ? ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਖੋਤੀ ਮਦਦਗਾਰ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਸਾਸਕ ਹੀ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੀ ਸਿੱਤ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂ ਉਹ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੁਰਗਨ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੀ ਦਹਿਸਤਵਾਦੀ ਨੂੰ ਭੁਲ ਗਏ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਦੋਸੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ : “ਅਸੀਂ 20 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬੇ ਅਰਸੇ ਤਕ ਅੰਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਰਹੇ। ਅਸੀਂ 212 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਖਰਚ ਕੀਤੇ। ਅਸੀਂ 2500 ਜਾਨਾਂ ਗੁਆਈਆਂ, 4500 ਜਖਮੀ ਹੋਏ। ਅਸੀਂ ਅੰਫਗਾਨ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਅਸੀਂ ਅੰਫਗਾਨ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਉਨੱਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ। ਦੁਨੀਆ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖਦੀ ਹੈ?” ਅਮਰੀਕਾ ਕੋਤਾ ਸੱਚ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਅੰਫਗਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਰਬਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹੋਇਆ?” ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਉਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯੂਨੈਸਕੋ ਦਾ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਨਾਟੋ ਨੇ ਸਾਬਕ ਦਿੱਤਾ। ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਫਗਾਨ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਪਣੇ ਫਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਲੜਾਈ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜਾਂ ਉਥੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਨੂੰ ਹੋਮੇਸ਼ ਨਜ਼ਰਾਂਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਤੇ ਆਪਣਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ। ਜੇ ਅੰਫਗਾਨ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਕੀਆਂ ਨੂੰ ਨਰਮੀ ਨਾਲ ਲੈਂਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ 15 ਅਗਸਤ 2021 ਨੂੰ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਆਇਆ ਅੰਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਸਲਾਮਿਕ ਦਹਿਸਤਵਾਦ ਦਾ ਅੰਡਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਵੀਰ ਕੁ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਅੱਖਾਂ ਬੰਬ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਅੰਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਵਾਲਾ ਅਮਰੀਕਾ ਵੀ ਹੁਣ ਇਸ ਤੋਂ ਚਿਤਤ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਇਹ ਮੰਨ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਦੋਹਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਉਲਟ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਇਸਲਾਮਿਕ ਸਟੇਟ (ਖੁਰਾਸਾਨ) ਤੇ ਅਲ-ਕਾਇਦਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸਲਾਮਿਕ ਕੱਟਵਾਦ ਸੰਸਾਰ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅੰਡਾ ਫਿਰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਕ ਕੋਤਾ ਸੱਚ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕ ਲੀਡਰਸਿਪ ਵਿਚ ਇਸਲਾਮਵਾਦੀ ਹਨ ਜੋ ਅੰਜ ਅੰਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਸਥਿਤੀ ਲਈ

ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੀ ਕੱਟਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਵਾਅਦੇ ਛਿੱਕੇ ਟੰਗ ਕੇ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਫਿਰਕਿਆਂ ਉਤੇ ਫਿਰ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਅੰਫਗਾਨ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜ ਗਏ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕੁਝ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂ ਆਸਪਾਸ ਬਚੇ ਹਨ। ਅੰਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕਾਬੂਲ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹੈ ‘ਕਰਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਸਾਹਿਬ’ ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਈ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਿਲੇ

ਤਾਲਿਬਾਨ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ 13 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੌਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਾਬਕਾ ਅੰਫਗਾਨ ਸਿੱਪਾਹੀ ਦੱਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਅੱਗੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਦਿਆਕੁੰਡੀ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਕਹੋ ਪਿੰਡ ’ਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਧਰ ਤਾਲਿਬਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਚ ਸਿੱਪਿਆ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੰਤਰੀ ਅਬਦੁਲ ਬਕੀ ਹੱਕਾਨੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2000 ਤੇ 2020 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ

ਭਰੋਸੇ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ। ਦੁਖਦਾਈ ਖ਼ਬਰ ਆਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ’ਚ ਭਾਰੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਇਕ ਸਮੂਹ ਨੇ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਉਥੇ ਤਾਇਨਾਤ ਤਿੰਨ ਗਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਬੰਧਕ ਬਣਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਕੈਮਰੇ ਤੋਤ ਦਿੱਤੇ। ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦਫਤਰ ਦੀ ਤਲਸੀ ਵੀ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਭੰਨਤੇ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ’ਚ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਸਤ ’ਚ ਲੈ ਲਿਆ।

ਬੰਦੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਤਿੰਨੋਂ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਗਾਰਡ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਇਕ ਟਵੀਟ ’ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨੀਆਂ ਨੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਭੰਗ ਕੀਤੀ ਬਣਕ ਭੰਨ-ਤੋੜ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਤੇ ਅੰਜ ਅੰਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅੰਡਾ ਫਿਰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅੰਜ ਅੰਡਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਬੁਰਕਿਆਂ ਵਿਚ ਕੈਂਕਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਡਿਓਾਂ ’ਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਅੰਰਤਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅੰਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਮਦਦ ਅਤੇ ਸਹਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਪਾਕਿ ਦੇ ਵੀ ਮੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਛਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਬਾਰੇ ਹੱਕਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਉਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਕਣ।

ਅੰਫਗਾਨ ਅੰਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਬੁਰਕਿਆਂ ਵਿਚ ਕੈਂਕਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਡਿਓਾਂ ’ਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਅੰਰਤਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅੰਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਮਦਦ ਅਤੇ ਸਹਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਪਾਕਿ ਦੇ ਵੀ ਮੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਸਲਾਮਿਕ ਕੱਟਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਵੀ ਤਾਲਿਬਾਨੀ ਹਕੂਮਤ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਤਾਹਿਰੀਕ ਤਾਲਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ (ਟੀਟੀਪੀ) ਨਮ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਵੀ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟੀਟੀਪੀ ਦਾ ਅਸਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਟੇਟ (ਖੁਰਾਸਾਨ) ਅਤੇ ਅਲ-ਕਾਇਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਚੀਜ਼, ਤਾਲਿਬਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਨਾਸ ਹੱਕਾਨੀ ਨੇ ਇਕ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ, “ਅੰਜ ਅਸੀਂ 10ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਬਹਾਦਰ ਮੁਜਾਹਿਦ ਸੂਲਤਾਨ ਮਹਿਸੂਦ ਗਜ਼ਨਵੀ ਦੀ ਮਜ਼ਾਰ ਉਤੇ ਸਿਜਦਾ ਕਰਨ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਉਤੇ 17 ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਸਿਜਦਾ ਕਰਨ ਪਿੰਡੋਂ ਗਜ਼ਨ

ਬਰਤਾਨੀਆ 'ਚ ਮਸ਼ਕੂਬੀ ਤੇਲ ਸੰਕਟ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਕੀ?

ਕੀਤੇ ਦੋ ਕੁ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਸੋਕੇ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਹਨ, ਪੈਟਰੋਲ ਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦਰਕਾਰ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਕਿੱਲਤ ਨਾਲ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਜਨਜੀਵਨ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਛੂਡ ਅਤੇ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰਾਂ ਚ ਨਿੱਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀ ਕਮੀ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਕੰਮਾਂ ਧੰਡਿਆ 'ਤੇ ਕੌਂਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਫੋਅ ਫੁਆਈ ਤੇ ਪੱਕੇ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਤਰਾ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ 'ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਘਰ ਪਰਤਣ ਵਾਸਤੇ ਪਰੋਸਾਨੀ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਵਿਡ 19 ਮਹੱਮਾਰੀ ਦਾ ਪਰਕੋਚ ਘਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਜਨਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੁੜ ਤੋਂ ਚਹਿਲ ਪਹਿਲ ਸੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਸਕੂਲ, ਵਾਪਰਕ ਅਦਾਰੇ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਮੁੜ ਤੋਂ ਲੋਕੋਂ ਪੈਣ ਵੱਲ ਵਧਣ ਲੱਗੇ ਸਨ, ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਮੁੱਲ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਸੰਕਟ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਦਰੁਮ ਬਰਮ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮੁੱਲ ਦੇ 60 ਫੀਸਦੀ ਦੇ ਲਗਭਗ ਪੈਟਰੋਲ ਸਟੇਸ਼ਨ ਬੰਦ ਹਨ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਗੱਲ ਵਾਰ ਵਾਰ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਲ ਚ ਡੀਜ਼ਲ ਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਦੇ ਵੱਡੇ ਕੰਡਾਰ ਹਨ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਇੱਥੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਚ ਬਰੈਕਸਿਟ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਢੋਆ ਫੁਆਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟੈਂਕਰਾਂ ਦੇ ਡਰਾਇਵਰ ਮੁੱਲ ਵਿਚ ਵੱਚੋਂ ਕੰਮ ਛਡਕੇ ਵਾਪਸ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਮੁੱਲ ਕਾਂ ਚਲੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੁਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ 'ਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕਾਬੂ ਪਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਫੌਜ ਦੇ ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਟੈਂਡ ਬਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜ ਜ਼ਰੂਰ ਨਵੇਂ ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਚਲੋ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸੱਚ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਤਦ ਵੀ ਇਹ ਕੁੱਝ ਕੁ ਸਵਾਲ ਮੁੱਲ ਦੇ ਹਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ 9 ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਇਕਦਮ ਪੈਦਾ

ਕਿਉਂ ਹੋਏ ? ਕੀ ਸਾਰੇ ਟੈਂਕਰ ਡਰਾਇਵਰ ਰਾਤੇ ਰਾਤ ਮੁੱਲ ਕੁੱਝ ਗਏ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੈ ਤੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੋਨੇ ਰੇ ਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ? ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਇਕ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੰਗ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜੇਕਰ ਬਜ਼ਾਰ ਚ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੀ ਮੰਗ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵੀ ਵੱਧ

ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਵਧਣਾ ਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੰਗ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਚੇਨ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਸਤੂ/ਵਸਤੂਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਸਪਲਾਈ ਲੋੜ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਲੋੜ ਜਾਂ ਮੰਗ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਵਧਣਾ ਤਹਿ

ਬਰਤਾਨੀਆ ਚ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਮੁੱਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਣਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਅਸਲ ਸੱਚਾਈ ਕੀ ਹੈ, ਪਰ ਤੇਲ ਦੀ

ਫੋਆ ਫੁਆਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟੈਂਕਰਾਂ ਦੇ ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਦੀ ਇਕਦਮ ਘਾਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਣ ਨਾਲ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਮੁਤਾਬਿਕ ਮੰਗ ਕੇ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਗਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਚ ਘਬਰਾਹਟ ਤੇ ਹਫ਼ਤਾ ਤਫ਼ਰੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਪਦਾਰਥ ਸਟੋਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਇਸ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮੰਗ ਨੇ ਮੰਗ ਕੇ ਸਪਲਾਈ ਦਾ

ਜੇਥਾਂ 'ਚੋ ਮੁੜ ਬਾਹਰ ਕਢਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਚ ਜਮਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅੰਭਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਤੋਂ ਰਾਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇਲ ਟੈਂਕਰਾਂ ਦੇ ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਮ ਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਅਗਾਊਂ ਪਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਇੱਤਜ਼ਾਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ? ਜੇਕਰ ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਸੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਸਤੇ ਫੌਜ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ? ਸਵਾਲ ਇਹ ਵੀ ਉਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਇਸ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੰਕਟ ਤੋਂ ਜਾਣ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ? ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਤੱਖਲਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਕਿ ਦਾਲ 'ਚ ਕਿਤੇ ਨ ਕਿਤੇ ਕੁੱਜ ਕਾਲਾ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਤਾ ਤੋਂ ਕੁੱਜ ਨ ਕੁੱਜ ਲੁਕੋਆ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਚ ਜੇਕਰ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਹਿਰਨ ਚੁੰਗੀਆਂ ਭਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਬਿਹੂੰਗੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਵੀ ਭਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦਾ ਫਿੱਡ ਵੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਭਾਵ ਵਧਣਗੇ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਤਾ ਦੀ ਲੁੱਟ ਹੋਵੇਗੀ, ਹਰ ਘਰ ਦਾ ਬਜ਼ਟ ਖਰਾਬ ਹੋਵੇਗਾ, ਰਿਟੋਰ ਮੌਜ਼ਾਂ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਢੋਲੇ ਦੀਆਂ ਗਾਉਣਗੇ ਅੱਕੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਜਨਤਾ ਲੁੱਟੀ ਪੁੱਟੀ ਹੋਈ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇਗੀ।

ਪ੍ਰੋ. ਪ੍ਰਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਚਿਲੋ

ਗੁੱਸੇ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਖਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਕਹਿਣ ਜਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਜ਼ਰੂਰ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਵੱਸ ਹਾਲਾਤ ਵਿਗਤੇ ਵੇਖ ਉੱਥੋਂ ਪਾਸ ਵੱਟਣਾ ਵਧੇਰੇ ਸਾਰਥਕ ਹੈ। ਗੁੱਸੇ ਅੱਤੇ ਲੜਾਈ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ

ਜਿਤ ਤਾਂ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ। ਗੁਸ਼ੇਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਅੱਤੇ ਬੋਕਾਬੂ ਗੁੱਸਾ ਤੁਹਾਡੀ ਨੇਕ ਨਾਮੀ ਨੂੰ ਵੀ ਖਰਾਬ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪ ਤੋਂ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਹੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਤਕਤੇ ਅੱਗੇ ਤਾਂ ਚੁਰਕਦਾ ਨਹੀਂ। ਘਰ, ਦੁਫ਼ਤਰੀ ਜਾਂ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸਬਰ ਤੇ ਸਹਿਜਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ

ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਉਸਦੇ ਸਾਰਬਕ ਹੱਲ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਗੁੱਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰ ਚਤਾਅ ਅਹਿਮ ਅੰਗ ਹਨ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ

ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋਗੇ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਤੁਹਾਡੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਜ਼ਜਬਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਭਡਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਧੀਮਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੁਰਬੀਰ ਨਾਲੋਂ, ਅੱਤੇ ਆਪਣੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਵੱਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਸਹਿਰ ਦੇ ਜਿੰਤਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਗੁੱਸੇ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਰੱਖ ਕੇ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬੇਹਤਰੀ ਨਾਲ ਮਹਿਲਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀ ਸੋਖ ਸਾਡੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਸੇਕ ਪਹਿਲਾਂ ਬਦ ਨੂੰ ਸਾਤ ਕੇ ਸੁਆਹ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਲਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਦ ਨੂੰ ਸਾਤ ਕ

ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡੀਆਂ 'ਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰੈਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ - ਕੇਵਲ ਸਿੱਧ ਢਿੱਲੋਂ

ਧੱਨੋਲਾ ਮੰਡੀ / ਸੰਜੀਵ ਗਰਗ ਕਾਲੀ : ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ
ਮੰਡੀਆਂ 'ਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਦਾਣਾ ਦਾਣਾ ਚੁੱਕਿਆ
ਜਾਵੇਗਾ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਲਕਾ ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ
ਇੱਚਾਰਜ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪੁਰਸ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਾ. ਕੇਵਲ
ਸਿੰਘ ਛਿੱਲੋਂ ਨੇ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀ ਧੱਨੋਲਾ ਵਿਖੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਢੇਰੀ
ਦੀ ਖੂੰਦ ਸੁਰੂ ਕਰਵਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ
ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਚੌਂ ਇੱਕ ਨੰਬਰ
ਦਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਣਬੱਕ ਜਤਨਾਂ
ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਰਨਾਲਾ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀਆਂ
ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਲਾ ਮਲਟੀਸਪੈਸਲਿਟੀ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਨੀਂਹ
ਪੱਥਰ ਹੰਡਾਇਆ ਵਿਖੇ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਓ.ਪੀ.
ਸੋਨੀ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਚੰਨੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਿਜਲੀ
ਬਿਲ ਮਾਫ਼ੀ ਤੇ ਕੱਠੇ ਕੁਨੇਕਸਨ ਜੋੜਨੇ ਤੇ ਲਾਲ ਲਕੀਰ ਦੇ
ਅੰਦਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਦੇ
ਕੇ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਬੰਧੇ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ
ਪਾਰਟੀ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਧੱਨੋਲਾ ਅੰਦਰ ਹਰੇਕ ਗਲੀ ਅੰਦਰ ਇੰਟਰਲਾਕ ਇੱਟਾਂ
ਲਾ ਕੇ ਸਹਿਰ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ

ਦਾਨਗੜੁ ਰੋੜ ਤੇ ਕੱਚੇ ਰਹ 'ਚ ਖੜਵੰਜੇ, ਪੁਰਾਣੀ ਸਬਜ਼ੀ
ਮੰਡੀ, ਕੁੜੀਆਂ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲ ਨੇੜੇ ਇੰਟਰਲਾਕ ਇੰਟਾਂ ਨਾਲ
ਬਣ ਵਾਲੀਆ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ
ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵੀ ਇੰਟਰਲਾਕ ਇੰਟਾਂ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਮੌਦੀ ਦੇ ਪਤੀ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਮੌਦੀ, ਮੀਡ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਗਰ ਕੌਸਲ ਰਜਨੀਸ ਕੁਮਾਰ ਬਾਂਸਲ,
ਸੁਖਮਿਦਰ ਮੰਦੀਰੀ ਕੌਸਲਰ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਡੀ ਐਸੋਸੀਏਸਨ
ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ, ਜਿਲ੍ਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੈਲਰ ਐਸੋਸੀਏਸਨ
ਪਰਿਸ ਪਾਲ ਗਰਗ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੈਲਰ ਐਸੋਸੀਏਸਨ ਧਨੋਲ
ਡਾ. ਭੁਸਨ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ, ਕੌਸਲਰ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਛਿਲੋ,
ਜਸੀ ਗਿੱਲ, ਭਾਨਾ ਰਾਮ, ਸੋਨੀ ਬਾਂਸਲ, ਨੀਮੁ ਬਾਂਸਲ,
ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਿੰਦਰੀ, ਰਮਨ ਕੁਮਾਰ ਰਿਪੀ ਦਾਨਗਤੀਆ,
ਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਰਾਮੁ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਕਾਕੂ, ਰਾਕੇਸ ਕੁਮਾਰ ਗੋਲਾ,
ਰੋਹਿਤ ਕੁਮਾਰ ਨੀਠੂ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ, ਦੀਪਕ ਬਾਂਸਲ,
ਮੱਖਣ ਲਾਲ, ਨੋਨ ਮਿੱਤਲ, ਬਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹੀ, ਵਧਾਰ
ਮੰਡਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਮਨ ਵਰਮਾ, ਬਿਲਾਸ ਰਾਏ, ਸੋਨੂ
ਕੁਮਾਰ, ਵਿੰਕੀ ਚੌਧਰੀ, ਅਰੁਨ ਰਾਜੂ, ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਸਾਬਕਾ
ਕੌਸਲਰ ਕੁਲੀਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਗੋਲੀ, ਸਾਬਕਾ ਕੌਸਲਰ ਸੰਤੋਸ
ਕੁਮਾਰ ਸੋਕੀ, ਜਸਮੇਲ ਸਿੰਘ ਡੇਅਰੀਵਾਲਾ, ਨਿਰਿਦਰ
ਅੱਤਰੀ, ਸੁਖਪਾਲ ਬਰਨ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛਿਲੋਂ ਧਨੋਲ
ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਛਿਲੋਂ ਦਾ ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੇ ਸਹਿਰ
ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਈਆਂ, ਹਾਰਾਂ,
ਸਰੋਪਿਆਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ
ਕਰਕੇ ਆਉਂਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੌਣਾਂ 'ਚ ਸ. ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਛਿਲੋਂ
ਦੇ ਮੌਦੇ ਨਾਲ ਮੌਦੀ ਲਾ ਕੇ ਖੜਨ ਦਾ ਵਿਸਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ।

ਬੀਕੇਯੂ ਉਗਰਾਂਹਾਂ ਨੇ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ ਤੇ ਮੌਦੀ, ਯੋਗੀ ਤੇ ਕਾਰਯੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਫੁਕੇ

ਧੱਨੋਲਾ ਮੰਡੀ / ਸੰਜੀਵ ਗਰਗ ਕਾਲੀ : ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ
ਮੇਰਚਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੇ ਦੁਸਹਿਰੇ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ
ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਤੇ ਅੱਜ ਰਾਵਣ ਨਹਿੰਦਰ ਮੌਦੀ
ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਕਾਤਲ ਅਜੇ ਮਿਸ਼ਨਾ, ਯੋਗੀ, ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ,
ਅਡਵਾਨੀ, ਅੰਬਾਨੀ, ਡਬਲਯੂ ਟੀਆਰਾਈ ਵਰਗੇ
ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ
ਉਗਰਾਂਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ਾ ਬਡਬਰ ਵਿਖੇ ਪੁੱਤਲੇ ਛੁਕੇ
ਗਏ। ਬਡਬਰ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ਾ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੁਟੋਰਿਆਂ ਦਾ
ਪੁਤਲਾ ਛੁਕਦਿਆਂ ਹਜਾਰਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਬੀਬੀਆਂ, ਭੈਣਾਂ
ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਲਮ
ਦੇ ਜਾਲਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੰਕਾਰ ਢੂਕਿਆ ਗਿਆ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ
ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਯੂ ਪੀ
ਏ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਉਪਰ ਗੱਡੀ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਗਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਜਿਹੀ ਮਿਸ਼ਨਾ ਨੂੰ ਡਿਸ਼ਨਿਸ

ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ
ਬੀਐਸਐਡ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ ਵੀਹ
ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਇਲਕੇ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਲੁਟਣ ਤੇ
ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਹੁਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲਾਕ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲੋਰ ਸਿੰਘ ਛੰਨਾ ਤੇ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਛੰਨਾ, ਰੂਪ ਸਿੰਘ
ਯੋਲਾ, ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ ਮਹਿਰਾਜ, ਮਾਸਟਰ ਨਿਰਪਜੀਤ
ਸਿੰਘ ਨਿੱਪੀ ਬਡਬਰ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛੰਨਾ, ਬਲਦੇਵ
ਸਿੰਘ ਬਡਬਰ, ਗੁਰਪੀਤ ਸਿੰਘ ਬਡਬਰ, ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ
ਬਡਬਰ, ਰਾਜ ਕੌਰ ਕੋਟਦੁੰਨਾ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਕਾਹਨੇਕੇ,
ਲਖਵੀਰ ਕੌਰ ਧਨੌਲਾ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਆਗੂ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਛੰਨਾ,
ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ ਮਹਿਰਾਜ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜਵੰਧਾ
ਪਿੰਡੀ, ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਨੌਲਾ ਖੁਰਦ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ
ਕੱਟ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ।

ਪਨੌਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਥਮ ਗਰੁਗ ਨੇ ਜੇਈਐਸੀ ਐਡਵਾਂਸ 'ਚ ਪੁਰੇ ਭਾਰਤ ਚੌਂ ਕੀਤਾ 20 ਵਾਂ ਰੈਂਕ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਧੱਨੋਲਾ ਮੰਡੀ / ਸੰਜੀਵ ਗਰਗ ਕਾਲੀ : ਸਥਾਨਿਕ ਮੰਡੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੈਲਰ ਐਸੇ ਸੋਈਸਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਿਸ ਪਾਲ ਗਰਗ ਤੇ ਆਤਿਅੈਸੋਈਸਨ ਧੱਨੋਲਾ ਦੇ ਸੂਪਸਤ ਮਹਿਰੂਮ ਧਰਮਪਾਲ ਗਰਗ ਭੋਲਾ ਦਾਨਗੜ੍ਹੀਆ ਦੇ ਪੋਤਰੇ ਪ੍ਰਬਲ ਗਰਗ ਪੁੰਤਰ ਪ੍ਰਦੀਪ ਗਰਗ ਨੇ ਜੇ ਈ ਈ ਐਡਵਾਂਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ 20 ਵਾਂ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੰਡੀ ਧੱਨੋਲਾ ਦਾ ਨਾਮ ਰੱਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਬਲ ਗਰਗ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਆਈ.ਆਈ. ਟੀ. ਮੁਬਈ "ਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਕੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਈਸ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਬਣਨ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਬੁਰ ਪਾ ਕੇ ਭਵਵਾਨ ਨੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਬਲ ਦੇ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਦੀਪ ਗਰਗ ਉੱਥੇ ਸੈਲਰ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਮਾਤਾ ਮੀਨਾਕਸੀ ਗਰਗ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਕ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਬੱਦੋਰ ਮੈਨੋਜਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭੈਣ ਯਾਸਿਕਾ ਗਰਗ ਜੋਧਪੁਰ ਵਿਖੇ ਐਮੈਬੀਬੀਐਸ ਦੀ ਪੜਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਬਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ, ਭੈਣ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੋਸਲੇ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਸਿਰ ਬੰਨਿਆ। ਪ੍ਰਬਲ
ਗਰਵਾ ਦੀ ਪਾਪਤੀ ਦੀ ਖਬਰ ਸਣਾਇਆਂ ਹੀ ਇਲਾਕਾ

ਮਨਮੀਤ ਕੋਰ, ਡਿਪਟੀ ਜਰਨਲ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਪੰਜਾਬ
ਸੰਡੀਗੁਰ (ਆਫਿਚਰ) ਮਿਸ਼ਨ ਅੰਕਸ ਗਵਰਨਰ ਗਲਾਮਹਿਕ

ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆੜਤੀ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਗਰਗ,
ਆਸਾ ਰਾਣੀ, ਵੀਨਾ ਰਾਣੀ, ਰਚਨਾ ਰਾਣੀ, ਸਹਾਇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ
ਅਟਾਰਨੀ ਅਫਸਰ ਗੋਰਵ ਗਰਗ, ਸੀਜੀਐਮ ਜੱਜ ਮੈਡਮ

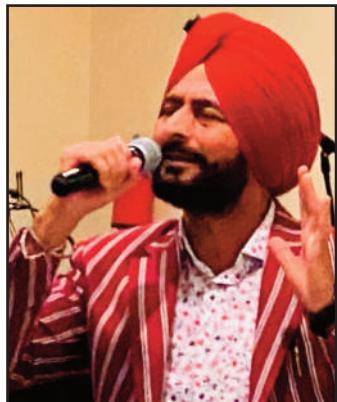
ਮੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੀ, ਲੈਕਚਰਾਰ ਰੀਟਾ, ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਰੂ
ਤੇ ਭੱਠਾ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਰਾਜਸ ਕੁਮਾਰ ਵਿੱਕੀ, ਸਾਬਕ
ਕੌਸਲਰ ਰਾਜ ਰਾਣੀ, ਮਾਸਟਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਨਿੰਮਾਂ, ਡਾ

ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਗਰਗ, ਡਾ. ਗੁਰਸਿਮਰਨ ਕੌਰ, ਡਾ. ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਆੜਤੀ ਐਸੋਸੀਏਸਨ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ, ਜ਼ਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੈਲਰ ਐਸੋਸੀਏਸਨ ਡਾ. ਭੂਸਨ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ, ਜੀਵਨ ਕੁਮਾਰ ਬਾਂਸਲ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਾਰਕਿਟ ਕਮੇਟੀ, ਰਜਨੀਸ ਕੁਮਾਰ ਬਾਂਸਲ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਗਰ ਕੌਸਲ, ਨਾਈਦਰ ਮੋਹਨ ਕਾਲਾ, ਰਾਕੇਸ ਕੁਮਾਰ ਮਾਤੀ, ਸਾਬਕਾ ਕੌਸਲਰ ਚਰਨਜੀਤ ਮਿੱਤਲ, ਸੁਖਪਾਲ ਸੁੱਖ ਰਮਨ ਕੁਮਾਰ ਰਿੰਪੀ ਦਾਨਗੜੀਆ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਵੀਟਾ, ਦੀਪਕ ਬਾਂਸਲ, ਰਾਕੇਸ ਕੁਮਾਰ ਗੋਲਾ, ਮੱਖਣ ਲਾਲ, ਨੋਲਾ ਮਿੱਤਲ, ਕਾਕੁ, ਰਾਮੂ, ਵਿਸਾਲ ਬਾਂਸਲ, ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ, ਐਡਵੈਕਟ ਵਿਸਾਲ ਬਾਂਸਲ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ, ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੰਦੀ ਜੀ, ਘਾਕੀ ਜੀ, ਮਾਸਟਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੁੱਗਲ ਟੀਟੀ ਜੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸਥੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮਸਟਰ ਸਿਮਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪੀ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸਤਵਾਲੀਆ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਯੋ, ਕੈਲਾਸ ਚੰਦ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਨੇ ਗਹਿਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪੂਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ।

ਫਰਿਜਨੇ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਰਾਜ ਕਾਕੜੇ ਦੀ ਮਹਿਫਲ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿੱਬੜੀ

ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ /
ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆਂ

ਦਰਿਜਨੋ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) - ਸਥਾਨਿਕ
ਇੰਡੀਆ ਓਵਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿੱਚ ਅਜਾਦ
ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਕਲਬ ਅਤੇ
ਵਾਲੀਬਾਲ ਕਲਬ ਦਰਿਜਨੋ ਵਲੋਂ ਉਥੇ
ਗੀਤਕਾਰ, ਗਾਇਕ ਅਤੇ ਛਨਕਾਰ ਰਾਜ
ਕਾਕੜੇ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮਹਿਫਲ
ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮਹਿਫਲ ਵਿੱਚ
ਰਾਜ ਕਾਕੜੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਪੁਰਾਣੇ
ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਐਸੀ ਝੜੀ ਲਾਈ ਕਿ ਦਰਸ਼ਕ
ਸ਼ਾਹ ਰੋਕਕੇ ਉਸਦੇ ਗੀਤ ਸੁਣ ਰਹੇ ਸਨ
ਅਤੇ ਹਰ ਸੋਅਰ ਤੇ ਆਪ ਮੁਹਰੇ

આપણે ગીતા રાહી,
આપહી કલમ રાહીં, આપહીએ ફિલમા રાહીં, ‘કિ

ਜਾਗੋ ਪੰਜਾਬੀਓ ਸਿਹਕਦੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਚਾ ਬਓ। ਫਰਿਜ਼ਤੋਂ
ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਭਰਵੇ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਇਸ ਹੋਕੇ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ

'ਤੇ ਰਾਜ ਕਾਕਡੇ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਰਾਤੇ ਮਿਉਜਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪਿਦਾ ਕੋਟਲਾ, ਜਗਦੀਪ ਬਰਾਤ ਅਤੇ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਆਦਿ ਨੇ ਰਣਸ਼ੇਰ ਬੱਸੀਆਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਗੀਤ ਇੰਟਰਪੈਲ ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਵੀ ਰਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ। ਰਾਜ ਕਾਕਡੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲੋਕਲ ਕਲਾਕਾਰ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੱਪੀ ਭਦੌੜ, ਹਰਪੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਇੱਕ ਗੀਤ ਗਾਕੇ ਮਹਿਫਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਚਾਰ ਚੰਨ ਲਾਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਰਿਜ਼ਨੋਂ ਦੀਆਂ ਸਿਰਕੱਢ ਸ਼ਸ਼ੀਅਤਾਂ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨੀ ਸ਼ੰਖਰਸ਼ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਹਜ਼ਰੀਨ ਨੇ ਤਨੋਂ-ਮੰਨੋ ਧਨੋਂ ਸ਼ੰਖਰਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜਨ ਦੀ ਵਚਨ-ਬੱਧਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਅੰਤ ਰਾਤਰੀ ਦੇ ਸੁਆਦਿਸ਼ਟ ਖਾਣੇ ਨਾਲ ਅਮਿੱਟ ਪੈਤਾ ਛੁੱਡਦੀ ਇਹ ਮਹਿਫਲ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜੀ।

ਇਹ ਹਨ ਗੈਸ ਬਣਨ ਦੇ ਅਸਲੀ ਕਾਰਨ, ਕਰੋ ਦੁਰ

ਜਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੈਸ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਈ ਲੋਕ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਸਮਝ ਕੇ ਇਗਨੋਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਸਦੇ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖ ਘੱਟ ਹੋਣਾ, ਛਾਤੀ ਵਿਚ ਦਰਦ, ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਸ਼ਨੀ ਜਾਂ ਪੇਟ ਫੁੱਲਣ ਵਰਗੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਗੈਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਪੱਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸਤੋਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੈਕਟੀਰੀਆ- ਪੇਟ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਖਰਾਬ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਦਾ ਬੈਲੈਂਸ ਵਿਗੜ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਗੈਸ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਇਮਬੈਲੈਸ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲਸਣ, ਪਿਆਜ, ਬੀਨਸ ਵਰਗੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਰਾਬ-ਚੰਗੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਵਿਚ ਬੈਲੈਂਸ ਵਿਗੜਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕਰੋ।

ਡੇਅਰੀ ਪ੍ਰਾਡਕਟ- ਉਮਰ ਵਧਣ ਦੇ ਨਾਲ ਡਾਈਜੈਸ਼ਨ ਧੀਮਾ ਹੋਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਦੁਧ ਅਤੇ ਦੱਧ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ (ਥੀਰੀ ਛੱਡ ਕੇ) ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾਈਜੈਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਸ ਬਣਦੀ ਹੈ।

45 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉਪਰ - ਦੇ ਲੋਕ ਡਾਈਟ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਦਹੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ। ਬਾਕੀ ਡੇਅਰੀ ਪ੍ਰਾਡਕਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਘੱਟ ਕਰ ਦਿਓ।

ਕਬਜ਼- ਕਬਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਟਾਕਸਿਜ਼ ਠੀਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆ ਪਾਉਂਦੇ। ਇਸਦੇ ਕਾਰਨ ਗੈਸ ਬਣਨ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਦਿਨ ਵਚ 8-10 ਗਿਲਾਸ ਪਾਣੀ ਪੀਓ। ਡਾਈਟ ਵਿਚ ਡਾਈਬਰ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਧਾਓ।

ਐਂਟੀਬਾਇਟਿਕਸ- ਕੁਝ ਐਂਟੀਬਾਇਟਿਕਸ ਦੇ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ ਕਾਰਨ ਪੇਟ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਡਾਈਜੈਸ਼ਨ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਸ ਬਣਨ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਐਂਟੀਬਾਇਟਿਕਸ ਦੇ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ ਕਾਰਨ ਪੇਟ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਡਾਈਜੈਸ਼ਨ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਸ ਬਣਨ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

ਜਲਦੀ ਜਲਦੀ ਖਾਣਾ- ਕਈ ਵਾਰ ਜਲਦੀ ਵਿਚ ਖਾਣੇ ਵਿਚ ਫੂਡ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਥਾ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਗੈਸ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਖਾਣਾ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਚਥਾ ਕੇ ਖਾਓ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਡਾਈਜੈਸ਼ਨ ਹੋ ਸਕੇ। ਖਾਂਦੇ ਵਕਤ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਕਰੋ।

ਫੂਡ ਐਲਰਜੀ- ਬ੍ਰੇਡ ਅਤੇ ਪਿਜਾ ਵਰਗੇ ਫੂਡਜ਼ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਾਈਜੈਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਮੱਸਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਐਲਰਜੀ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਗੈਸ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਮੈਂਦੇ ਨਾਲ ਬਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਜੰਕ ਫੂਡ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਦਾ ਤਲਿਆ ਹੋਇਆ ਖਾਣਾ ਨਾ ਖਾਓ।

ਹਾਰਮੋਨਲ ਤਬਦੀਲੀਆਂ- ਕਈ ਵਾਰ ਉਮਰ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਡੀ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਾਰਮੋਨਲ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਡਾਈਜੈਸ਼ਨ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਗੈਸ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬੈਲੈਂਸ ਡਾਈਟ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ 20 ਮਿਟ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਡਾਈਜੈਸ਼ਨ ਸੁਧਾਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ।

ਨੌਨਵੈਜ਼- ਨੌਨਵੈਜ਼ ਨੂੰ ਡਾਈਜੈਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਜਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਠੀਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੱਕਿਆ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਡਾਈਜੈਸ਼ਨ ਹੋਰ ਵੀ ਸਲੋ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਗੈਸ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਨੌਨ ਵੈਜ਼ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਹੀ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ ਖਾਣਾ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਕਾ ਕੇ ਖਾਓ।

ਇਹਨਾਂ 8 ਛੋਟੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵੱਡੇ

ਅਸੀਂ ਫਿੱਟ ਰਹਿਣ ਦੇ ਲਈ ਕਈ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਇਹ ਮਿਹਨਤ ਉਦੋਂ ਖਰਾਬ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਨ ਭਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਗਲਤ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਢਾਲੋ ਕਰਨ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਆਦਤਾਂ ਦਾ ਸਾਡੀ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਮਾਤਰਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਟਾਈਟ ਬੈਲਟ ਬੰਨਣਾ

ਦਿਨ ਭਰ ਟਾਈਟ ਬੈਲਟ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਪੇਟ ਟਾਈਟ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਖਾਣੇ ਨੂੰ ਡਾਈਜੈਸ਼ਨ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਐਸੀਡਿਟੀ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਭੁਕਕੇ ਬੈਠਣਾ

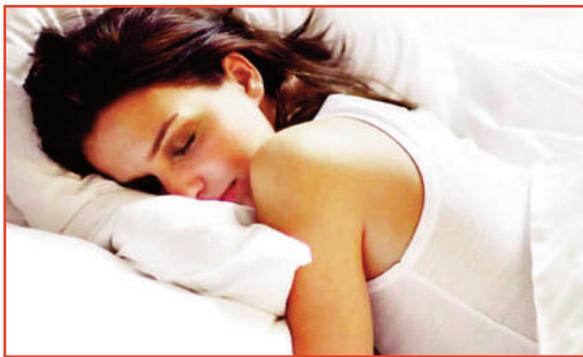
ਲਗਾਤਾਰ ਕਈ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਝੁਕ ਕੇ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਮਸਲਜ਼ ਵਿਚ ਖਿਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਗਰਦਨ, ਕਮਰ ਅਤੇ ਮੋਦਿਆਂ ਵਿਚ ਦਰਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣਾ

ਬਿਨਾਂ ਬ੍ਰੇਕ ਲਏ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਨਾਲ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਬਲੱਡ ਕਲਾਰਿੰਗ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਐਸੀਡਿਟੀ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪਰਸ ਜਾਂ ਬੈਗ ਟੰਗ ਕੇ ਰੱਖਣਾ

ਦਿਨ ਭਰ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਪਰਸ ਜਾਂ ਬੈਗ ਟੰਗ ਕੇ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਮੋਦਿਆਂ ਵਿਚ ਬਲੱਡ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੋਦਿਆਂ

ਵਿਚ ਦਰਦ ਅਤੇ ਆਕਤਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇੱਕਦਮ ਬਿਸਤਰ ਛੱਡਣਾ

ਸਵੇਰੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਡੀ ਬਾਡੀ ਰਿਲੈਕਸ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇੱਕਦਮ ਉਠ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਬਲੱਡ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਉਠਣ

ਨਾਲ ਮਸਲਜ਼ ਵਿਚ ਖਿਚਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਡੀ ਨੂੰ ਸਟੈਚ ਕਰੋ, ਫਿਰ ਬਿਸਤਰ ਛੱਡੋ।

ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਖਾਣਾ

ਦਿਨ ਭਰ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਮਸਾਲੇਦਾਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਾਂਦੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਪੇਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਸਿਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਐਸੀਡਿਟੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕ੍ਰਾਸ ਲੈਗ ਬੈਠਣਾ

ਰੈਗੂਲਰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕ੍ਰਾਸ ਲੈਗ ਬੈਠਣ ਨਾਲ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਖਿਚਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਲੱਡ ਸਰਕੂਲੇਬਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਲੱਡ ਪੈਰਾਂ ਵੱਲ ਨਾ ਜਾ ਕੇ ਵਾਪਸ ਹਾਰਟ ਵੱਲ ਆਉਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਾਰਟ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੇਟ ਦੇ ਭਾਰ ਸੌਣਾ

ਪੇਟ ਦੇ ਭਾਰ ਸੌਣ ਨਾਲ ਬਾਡੀ ਆਪਣੇ ਨੈ-ਚੁਰਲ ਸੋਧ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਡੀ ਵਿਚ ਬਲੱਡ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਸਿਰ ਦਰਦ, ਬੈਕ ਪੇਟ, ਮਸਲਜ਼ ਪੇਟ ਜਾਂ ਜੁਆਇਂਟ ਪੇਨ ਵਰਗੀ ਸਮੱਸਿਆ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹਾਰਟ ਬਲਾਕੇਜ਼ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਰਿਹਾਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇਹ 8 ਚੀਜ਼ਾਂ

ਹਾਰਟ ਦੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਸਿਸਟਮ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਲਾਕੇਜ਼ ਨੂੰ ਹਾਰਟ ਬਲਾਕੇਜ਼ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਰਟ ਬੀਟ ਰੋਟ ਅਤੇ ਰਿਦਮ ਤਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਹਾਰਟ ਬੀਟ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਸਿਗਨਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਪਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਤੱਕ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਖੂਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਸਿਗਨਲ ਸਲੋਆ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਹੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਰਟ ਬਲਾਕੇਜ਼ ਦੀ ਕੰਡੀਸ਼ਨ ਬਣਦੀ ਹੈ।</p

ਉੜਤਾ ਪੰਜਾਬ !

ਪੰਜ ਆਬ ਗੁਰੂਆਂ ਪੀਰਾਂ ਅਤੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮ ਵਿਖੇ ਸੇਤੂ ਸਿਰਫ਼ ਦਰ ਦਾ ਉਡਦਾ ਪਰਚਮ ਵੀ ਰਾਜੇ ਪੇਰਸ ਦੇ ਜਜ਼ਬੇ ਅੱਗੇ ਝੁੱਕ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਤੋਂ ਅੱਕ ਅੱਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵੀ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਗਿਆ, ਉਹੀ ਅਫ਼ਗਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲਾਏ ਨੇ ਸਲਵਾਰਾਂ ਪਾਉਣ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਤਾਈ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਹਿੰਦ-ਪਾਕ ਸਰਹੱਦ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਚਿੰਨ ਨਾਲ ਲਗਦੀ ਗਲਵਾਨ ਘਾਟੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮੁੰਦਲੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੁਂਝੀ ਲਿਆ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੰਦੇਸਤਾਨੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਭੁੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਸੌਣ ਦਿੱਤਾ, ਚਾਹੇ ਪੰਜਾਬ ਅੱਜ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੱਮਸਿਆ ਤੋਂ ਜੁਝ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੇ ਕਈ ਐਸੇ ਖਿਡਾਰੀ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦਾ ਲੋਹਾ ਮਨਵਾਇਆ ਹੈ।

ਪਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਟੀਵੀ ਚੈਨਲਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਕਿਰਾਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਫੜੀ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੌਲੀਵੁਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਤਾਂ 'ਉੜਤਾ ਪੰਜਾਬ' ਵਰਗੀ ਫਿਲਮ ਬਣਾ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਥੋਂ ਦਾ ਹਰ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਸਮੱਗਰੀ ਪਾਬਲੇ ਇਸਕੋਬਾਰ ਹੋਵੇ। ਮੀਡੀਏਟ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਪੰਜਾਬ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਨੂੰ 'ਉੜਤਾ ਪੰਜਾਬ' ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਤਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਐਬੈਲੈਟਿਕਸ ਦੇ ਸਿੱਖੀਅਨੀਂ ਤੋਂ 'ਉੜਤਾ ਪੰਜਾਬ' ਕੀ ਹੈ ਆਉ ਇਸਦੀ ਪਤਚੋਲ ਕੀਤੇ!

ਸਾਰੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਕਹੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਐਬੈਲੈਟਿਕਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਟੈਕ ਐਂਡ ਫਿਲਡ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਗੱਭਰੂਆਂ ਦੀ ਮੁੰਦ ਤੋਂ ਹੀ ਝੰਡੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਓਲੰਪਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਗੋਡੀਅਰ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾ ਪਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ, 1924 ਦੇ ਪੈਰਿਸ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਫੜੀ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੈਂਲੀਵੁਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਤਾਂ 'ਉੜਤਾ ਪੰਜਾਬ' ਵਰਗੀ ਫਿਲਮ ਬਣਾ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਥੋਂ ਦਾ ਹਰ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਸਮੱਗਰੀ ਪਾਬਲੇ ਇਸਕੋਬਾਰ ਹੋਵੇ। ਮੀਡੀਏਟ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਪੰਜਾਬ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਨੂੰ 'ਉੜਤਾ ਪੰਜਾਬ' ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਤਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਐਬੈਲੈਟਿਕਸ ਦੇ ਸਿੱਖੀਅਨੀਂ ਤੋਂ 'ਉੜਤਾ ਪੰਜਾਬ' ਕੀ ਹੈ ਆਉ ਇਸਦੀ ਪਤਚੋਲ ਕੀਤੇ!

ਸਾਰੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਕਹੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਐਬੈਲੈਟਿਕਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਟੈਕ ਐਂਡ ਫਿਲਡ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਗੱਭਰੂਆਂ ਦੀ ਮੁੰਦ ਤੋਂ ਹੀ ਝੰਡੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਓਲੰਪਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਗੋਡੀਅਰ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾ ਪਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ, 1924 ਦੇ ਪੈਰਿਸ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਫੜੀ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੈਂਲੀਵੁਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਤਾਂ 'ਉੜਤਾ ਪੰਜਾਬ' ਵਰਗੀ ਫਿਲਮ ਬਣਾ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਥੋਂ ਦਾ ਹਰ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਸਮੱਗਰੀ ਪਾਬਲੇ ਇਸਕੋਬਾਰ ਹੋਵੇ। ਮੀਡੀਏਟ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਪੰਜਾਬ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਨੂੰ 'ਉੜਤਾ ਪੰਜਾਬ' ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਤਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਐਬੈਲੈਟਿਕਸ ਦੇ ਸਿੱਖੀਅਨੀਂ ਤੋਂ 'ਉੜਤਾ ਪੰਜਾਬ' ਕੀ ਹੈ ਆਉ ਇਸਦੀ ਪਤਚੋਲ ਕੀਤੇ!

ਖੁਦ ਹੀ ਲੱਭਿਆ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਸਣੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਰਾਹ

ਆਈਨਸਟਾਈਨ ਤੇ ਜ਼ਿਲਾਰਡ

ਹੁਰੇਨੀਅਮ ਵਿਖੰਡਨ ਨੂੰ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਹਥਿਆਰ
ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ 1934 ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍-
ਹਡ ਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਤਾਨਵੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ
ਨੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਸ ਲਈ ਪੋਟੈਟ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ
ਅਰਜੀ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਵਹਾਰਕ
ਰੂਪ ਵਿਚ ਐਟਮ ਬੰਬ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਿਹੜੇ
ਸਾਧਨ, ਸਮੱਗਰੀ ਤੇ ਮੁਹਰਰਤ ਨੂੰ ਸੰਗਠਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋਤ
ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸ਼ਾਇਦ ਅਮਰੀਕਾ ਕੋਲ ਹੀ ਸੀ।
ਇਸੇ ਲਈ ਜ਼ਿਲਾਰਡ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਆਈਨ-
ਸਟਾਈਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇ ਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
ਰੂਜਵੈਲਟ ਦੋ ਨਾਂ ਪੱਤਰ ਲਿਆ ਕੇ ਐਟਮ ਬੰਬ ਬਣਾਉਣ
ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਅਕਤੂਬਰ 1939 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰ
ਲਿਖਿਆ ਤੇ ਦਸ ਦਿਨ ਵਿਚ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਇਸ
ਮਸਲੇ ਉੱਤੇ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ
ਸਾਲ-ਫੇਦ ਸਾਲ ਇਹ ਕੰਮ ਮੱਠੀ ਤੋਂਤੇ ਤੁਰਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ
ਆਰਥਰ ਕਾਂਪਟਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਐਸ-1 ਪ੍ਰਯੰਕਟ
ਦੇ ਨਾਂ ਹੋਣ ਐਟਮ ਬੰਬ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਕਾਰਜ ਆੰਦਰ ਹੋ
ਗਿਆ। ਅਗਸਤ 1942 ਵਿਚ ਇਸ ਪ੍ਰਯੰਕਟ ਨੂੰ 'ਮੈਨਹਟਨ

ਪ੍ਰਯੈਕਟ' ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਗਵਾਈ ਅਜੇ ਵੀ ਆਰਥਰ ਕਾਪਟਨ ਕੋਲ ਰਹੀ। 17 ਸਤੰਬਰ, 1942 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਸਾਡੇ ਦਸ ਵਜੇ ਅਮਰੀਕੀ ਜਨਰੈਲ ਸਾਮਰਵੈਲ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੈਨਹੈਂਟਨ ਪ੍ਰਯੈਕਟ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਯੈਕਟ ਨੂੰ ਛੇਡੀ ਤੋਂ ਛੇਡੀ ਪੁਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਫੌਜੀ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਕਮਾਨ ਹੇਠ ਹੁਣ ਹਰ ਕੰਮ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਰਿੜਕ ਰਿਹਾ ਕੰਮ ਹੁਣ ਯਕਦਮ ਚੁਸਤੀ ਫੜ ਗਿਆ। ਕਰਨਲ ਗਰੱਵਜ਼ ਨੇ ਮੈਨਹੈਂਟਨ ਪ੍ਰਯੈਕਟ ਸੰਭਾਲਦੇ ਸਾਰ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ 1250 ਟਨ ਯੂਰੋਪੀਅਮ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। 52000 ਏਕੜ ਜਮੀਨ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਖਰੀਦ ਲਈ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਹੀ ਕਰਨਲ ਗਰੱਵਜ਼ ਨੂੰ ਬਿਗੇਡੀਅਰ ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸੰਕਟ ਕਾਲੀ ਪਹਿਲ ਦੇ ਸਾਰੇ

ਇਕ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ-ਵਾਈ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਰਾਬਰਟ ਓਪਨਹੀਮਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ। ਇਹ ਕਾਰਜ 16 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਨਿਉ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਿਚ ਲਾਸ ਏਲਮਾਸ ਵਿਚ ਵਿਵਹਾਰਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਓਪਨ ਹੀਮਰ ਬਰਕਲੇ ਵਿਚ ਭੋਡਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਸੀ। ਐਸ.-1 ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਵਿੱਖਿਆਨਿਕ ਸੰਗਠਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚਲਾਉਣ ਸਮੇਂ ਬਤੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਦਿਖਾਈ ਸੀ। ਗਰੱਵਜ ਤੋਂ ਓਪਨਹੀਮਰ ਦੋਵੇਂ ਇਕੋ ਸੋਚ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਸੂਝ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਬੁਝ ਬਣੀ। ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿਚ ਹੁਣ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫਰਮੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਦਸੰਬਰ 1942 ਤਕ ਸੀ.ਪੀ.-1 ਦਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਮਿਲਦੇ ਸਾਰੇ

ਹਰ ਵਾਰ ਉਹ ਪੂਰੇ ਜੋਤ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ
ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਅੰਨੇ ਵਾਹ ਵਰਤਦੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਧਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪੂਰੇ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਸਨ।
ਅਗਸਤ 1944 ਵਿਚ ਗਰੱਵਜ਼ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ,
"ਅਸੀਂ 1945 ਦੀ ਬਹਾਰ ਰੁੱਤ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੰਬ ਬਣਾ ਕੇ
ਦੇ ਦਿਆਂਗੇ।" ਉਸ ਨੇ ਬੰਬ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ 17 ਬੀ-29
ਬੰਬਾਰ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਲੋਤੀਂਫਿਆਂ ਸੋਧਾ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਤੁਰੰਤ
ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। 27 ਅਕਤੂਬਰ, 1944 ਨੂੰ ਉਪਨ-
ਹੀਮਰ ਨੇ ਬੰਬ ਨੂੰ ਅਲਾਮੋਗੋਰਦੇ ਬੰਬਿਗ ਰੇਂਜ ਵਿਚ ਟੈਸਟ
ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਪੰਜ ਦਿਨ ਪਿੱਛੋਂ
ਗਰੱਵਜ਼ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਉੱਤੇ ਸਹੀ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਦਸੰਬਰ ਦੇ
ਅਧ੍ਯ ਵਿਚ ਬੰਬ ਲਈ ਵਿਸਫੋਟਕ ਲੈਂਜ਼ ਦੀ ਸਫਲ ਪਰਖ ਨੇ
ਬੰਬ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਰਾਹ ਲਗਪਗ ਪੱਧਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
ਬੰਬ ਦੇ ਬਣਨ ਦੀ ਇਸ ਆਸ ਵਿਚ ਐਟਮੀ ਹੱਲੇ ਲਈ
ਟਿਨੀਅਨ ਟਾਪੂ ਨੂੰ ਅੱਡੇ ਵਜੋਂ ਚੁਣਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ
ਗਿਆ। ਇਸ ਟਾਪੂ ਉੱਤੇ ਬੰਬ ਦੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਲਈ ਤਿਆਰੀ
ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਵੀ ਤਿੰਨ ਅਪਰੈਲ 1945
ਨੂੰ ਗਠਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

12 ਅਪਰੈਲ, 1945 ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰੂਜ਼ਵੈਲਟ ਦੀ ਬਰੋਨ ਹੈਮਰੇਜ਼ ਨਾਲ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਟਰੂਮੈਨ ਨਵਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਿਆ। ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਵਰ ਹੈਨਰੀ ਸਟਿਮਸਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਟਮੀ ਬੰਬ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨ ਵਿਚ ਜਨਰਲ ਗਰੱਵਜ਼ ਨੇ ਟਰੂਮੈਨ ਨੂੰ ਮੈਨਹੱਟਨ ਪ੍ਰਯੈਕਟ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। 27 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਬੰਬ ਸੱਟਣ ਲਈ ਸੰਭਾਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਮਿਥਿਲ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਸਤਾਰਾਂ ਬਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦਸ ਮਈ ਨੂੰ ਮੁੜ ਟਾਰਗੈਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਉਕਤ ਸੂਚੀ ਵਿਚੋਂ ਬਾਕੀ ਬਾਵਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਓਟੇ, ਯੋਕੋਹਮਾ, ਹੀਰੋਸ਼ਿਮਾ ਤੇ ਨਾਗਾਸਾਕੀ ਨੂੰ ਬੰਬਾਰੀ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਚੋਣ ਤੋਂ ਹਵਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ 'ਲਿਟਲ ਬੁਆਏ' ਨਾਂ ਦਾ ਐਟਮ ਬੰਬ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਪਰਖ ਹਿੱਤ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਟਾਰਗੈਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੁੜ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਤਾਂ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ ਤਿਬੇਤਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਸਹਿਰ ਤਾਂ ਸਾਧਾਰਨ ਬੰਬਾਂ ਨਾਲ ਹੀ 1946 ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਸਟਿਮਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਓਟੇ ਨੂੰ ਜਾਪਾਨ ਦੀ ਪੁਰਾਤਨ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨਾ ਛੇਤਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਹੋਰ ਸੀਮਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਹਿਲੇ ਐਟਮ ਬੰਬ ਦੀ ਪਰਖ 16 ਜੁਲਾਈ, 1945 ਨੂੰ ਅਲਾਮੋਗੋਰਦੇ ਵਿਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ 'ਟਰਿਨਿਟੀ' ਦਾ ਕੋਡ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 3 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ 'ਲਿਟਲ ਬੁਆਏ ਬੰਬ' ਦਾ ਬਾਹਰੀ ਖੋਲ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੱਤ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਬੰਬ ਲਈ ਵਿਸਫੋਟਕ ਲੈਂਜ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਗਿਆਰਾਂ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਬੰਬ ਨੂੰ ਅਸੰਬਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 13 ਜੁਲਾਈ ਸ਼ਾਮ ਤਕ ਇਹ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। 14 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਹੀ ਪਰਖ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਟਮ ਬੰਬ ਵਾਲੀਆਂ ਫੌਜੀ ਟੁਕੜੀਆਂ ਟਿਨੀਅਠ ਟਾਪੂ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿ ਉਹ ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਖੇਡ ਲਈ ਮੌਰਚਾ ਸੰਭਾਲ ਲੈਣ ਕਿਉਂਕਿ ਬੰਬ ਤਾਂ ਹੁਣ ਦੋ ਕੁ ਦਿਨ ਵਿਚ ਪਰਖ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਫੌਜੀ ਟੁਕੜੀਆਂ ਦੀ ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਪਿਛੋਂ 16 ਜੁਲਾਈ, 1945 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਹੀ ਐਟਮ ਬੰਬ ਦੀ ਪਰਖ ਲਈ ਵਿਸਫੋਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਆਪਣੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਆਖਰ ਲੱਭ ਹੀ ਲਿਆ।

ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੀਰ

ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਤਿੰਖਾ ਜੇੜ-ਤਰਾਰ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਵੇਂ
ਤਕ ਹੰਕਾਰੀ ਵੀ ਸੀ ਗੱਲਵਜ਼। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਦੇ
ਵਿਗਿਆਨੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸਨ ਮੰਨਦੇ। ਜਿਲ੍ਹ-
ਚਡ ਤੇ ਗੱਲਵਜ਼ ਵਿਚ ਤਾਂ ਖਾਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ
ਸੀ। ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ
ਉਤੇ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਬੰਬ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਧੁਨ ਸਵਾਰ ਸੀ।
ਉਹ ਹਰ ਕੰਮ, ਹਰ ਸ਼ਿਮੇਵਾਰੀ, ਹਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਆਪਾ
ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਸੌਂਪਣੀ ਕਿਸੇ ਵਿਵਿ-
ਗਆਨੀ, ਇਜੀਨੀਅਰ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਰਕੇ
ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਾਂਬੱਧ ਸੀਮਾਵਾਂ ਵਿਚ ਨੇਪਰੇ ਚਾਤੁਰ ਦੇ ਹੁਕਮ
ਦੇਈ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਫਰਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗਰੇਫਾਈਟ ਅਤੇ
ਯੁਰੋਪੀਅਮ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਰਿਐਕਟਰ
ਛਿਜ਼ਾਈਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਸੀ.ਪੀ.-1 ਦਾ
ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਹ ਕੰਮ ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
ਵਿਚ ਸੈਟ-ਲੈਬ ਨਾਂ ਦੇ ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਅਧੀਨ ਕਰਦਾ ਅ
ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਗਰੱਵਜ਼ ਤੇ ਉਪਨਹੀਮਰ

ਗੱਠਵਜ਼ ਨੂੰ ਵਿਖੰਡਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕਾਰਜ ਬਹੁਤਾ ਕੰਮ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਢੂ-ਪੈਂਟ ਤੇ ਕੈਲਾਗ ਜਿਹੀਆਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਾਰ-ਪੋਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 15 ਅਕਤੂਬਰ 1942 ਨੂੰ ਇਸ ਨੇ ਹਿੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਲਈ

ਇਸ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਮਾਂ ਨੂੰ ਸੀ.ਪੀ.-1 ਚਾਲ੍ਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਨਵਰੀ 1943 ਵਿਚ ਗਰੱਵਜ਼ ਨੇ ਹੈਂਡਰਡ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ ਨਾਂ ਹੋਟ 780 ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਥਾਂ ਲੈ ਕੇ ਪਲੁਟੋਨੀਅਮ ਉਤਪਾਦਕ ਰਿਏਕਟਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਦਕ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਕੰਮ ਵੱਖ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਇਹ ਪਲਾਂਟ ਵੀ ਚਾਲ੍ਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਇੱਥਾਂ ਮਾਹਰ ਵਿਗਿਆਨੀ ਇਕ ਪਾਸੇ ਓਕ ਰਿਜ਼ ਦੇ 52000 ਏਕੜ ਉੱਤੇ ਯੂਰੋਨੀਅਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਇਕ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਹ ਹੈਮ-ਫਰਡ ਦੇ 780 ਵਰਗ ਮੀਲ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਲੁਟੋਨੀਅਮ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ ਰੁਝ ਗਏ। ਮੁੱਢ ਵਿਚ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਸਹੀ ਲੀਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪੈ ਗਿਆ।

ਪਿੰਡ ਵੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਚੱਕਿਆਂ ਦੇ
ਤਿਆਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਬੰਬ ਅਜੇ ਬਣਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੰਭਾਵ
ਕਿ ਗਰੱਵਜ਼ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਟਣ ਵਾਸਤੇ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਯੋਰੇ
ਅਦਲਾ—ਬਦਲੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਬੰਬ
ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਸੁਟਣ ਲਈ ਅਮਲੇ ਦੀ ਟਰੋਨਿੰਗ ਵੰਡ
ਆਰੰਭ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਬੰਬ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿਚ ਆਈਆ
ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੱਸਿਅਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਗਰੱਵਜ਼ ਨੇ
ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਜੀਓਫਰੀ ਟੈਲਰ ਅਤੇ ਜੇਮਜ਼ ਟੱਕ ਨੂੰ ਲਾਭ
ਐਲਮਾਸ ਸੱਦਿਆ। ਓਪਨਹੀਮਰ ਅਤੇ ਗਰੱਵਜ਼ ਨੂੰ ਵਾਰ
ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ

ਵਪਦੇ ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣ ਛੱਡ 'ਤੇ ਬਗੀਚੇ

ਅੱਜ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਵਧਦੇ ਉਦਯ-
ਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸਹਿਰੀਕਰਨ ਕਾਰਨ
ਬਨਸਪਤੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਖੇਤਰ ਰਹਿ
ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਧ ਰਹੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਅਤੇ
ਫੈਲ ਰਹੇ ਸਹਿਰਾਂ ਕਾਰਨ ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ
ਜੰਗਲ ਸਾਫ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ
ਇਸ ਪਾਸੇ ਬਨਸਪਤੀ ਲਈ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ
ਜਾ ਰਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਿੱਛੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ
ਸਹਿਰਾਂ ਦਾ ਫੈਲਾਅ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ
ਮਨੁੱਖ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤੀ
ਇਮਾਰਤੀ ਲੱਕੜਾਂ ਲਈ ਵੀ ਜੰਗਲਾਂ ਦਾ
ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਇੰਨੀ
ਜਨਸੰਖਿਆ ਹੁੰਦਿਆ ਵੀ ਅਜੇ ਕਾਫੀ
ਹਰਿਆ-ਭਰਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਦੇ
ਮੁਕਾਬਲੇ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਈ
ਤਰਾਂ ਵਿਚ ਬਨਸਪਤੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਦੇਖਣ
ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਥੇ ਸਹਿਰਾਂ ਅੰਦਰ
ਸੜਕਾਂ, ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਾਂ ਵਰਗੇ
ਢਾਂਚਿਆਂ ਦਾ ਇੰਨਾ ਫੈਲਾਅ ਹੈ ਕਿ
ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੰਕਰੀਟ ਜੰਗਲ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ

ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੰਕਰੀਟ ਦੇ ਇਹ ਜੰਗਲ
ਬਨਸਪਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਨ-
ਸਪਤੀ ਮਰੁਖ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ
ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਕਦਾ, ਇਸ
ਲਈ ਕੰਕਰੀਟ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ
ਬਨਸਪਤੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਅਨੇਖਾ ਤਰੀਕਾ
ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ 'ਤੁਫ਼ ਟੌਪ
ਗਾਰਡਨਸ' ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਭਾਵ ਛੱਤ
'ਤੇ ਬਸੀਤੇ।

ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਈ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਵਿਚ ਇਸੇ
ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕ ਰੂਢ ਟੋਪ ਗਾਰਡਨ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ
ਗਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਾਨਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਸਥਿਤ
ਗਲਾਇਡ ਮੈਮਰੀਅਲ ਚਰਚ ਦੀ ਛੱਤ 'ਤੇ ਬਣੇ
ਇਸ ਬਗੀਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਮਾਇਆ ਡੋਨੇਲਸਨ
ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਕਈ ਬੱਚੇ ਉਹਨਾਂ
ਦਾ ਹੱਥ ਵਟਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ
ਵਿਚ ਕਈ ਲੋਕ ਇਸੇ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੂਢ ਟੋਪ
ਗਾਰਡਨਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ
ਬਨਸਪਤੀ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਮੇਲ
ਬਣਿਆ ਰਹੇ।

MISSION PEAK BROKERS, INC.

For the best possible price and highest profit, call a Business Professional.

As the **President of Mission Peak Brokers, Inc.** and also a **Commercial Real Estate Broker**, I offer you guidance that is based on extensive experience in Sales. Acquisition and Financing of Commercial Real Estate and the purchase of businesses.

Mission Peak Brokers, Inc. is a leading **Business Brokerage** firm based in the San Francisco Bay Area providing the services required for the sale and acquisition of main street retail business opportunities and commercial real estate as well as an all-inclusive assistance with the business and commercial loan process.

We are here to secure your objectives through a standard of aggressive diligence, measurable integrity and the highest standard of excellence **knowing our client's satisfactions is our ultimate goal.**

CALL A PROFESSIONAL AND GET THE BEST POSSIBLE PRICES AND HIGHEST PROFITS

I am a top rated Business and Commercial Real Estate broker with vast experience in Sales.

**Acquisition and Financing
of Commercial Real Estate.**

**GET TOP
DOLLAR\$**

FOR YOUR COMMERCIAL PROPERTY

**CALL
TODAY
(510) 490-9705**

hrsiddhu@gmail.com
www.missionpeakbrokers.com

**Harpreet "Harry" Sidhu, CBB
Broker/president**

BRE Lic #1433114
Broker Lic # 01792260

